

TẠP CHÍ

NGÀY NAY

MIỄN PHÍ

WWW.NGAYNAY.VN

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA LIÊN HIỆP CÁC HỘI UNESCO VIỆT NAM
ORGAN OF VIETNAM FEDERATION OF UNESCO ASSOCIATIONS

VIETNAM TODAY

SỐ 372 (11 - 18/4/2024)

Vòng xoáy lớp chọn, trường chuyên

TRANG 4 - 5

Ảnh: Lê Hiếu

2024 là năm cuối cùng Bộ GD&ĐT thực hiện dạy học và thi theo Chương trình giáo dục phổ thông năm 2006. Do đó, đề thi tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) năm 2024 về cơ bản vẫn giữ cấu trúc như Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023.

Ba mục tiêu đề ra

Ông Huỳnh Văn Chương, Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng, Bộ Giáo dục và Đào tạo khẳng định: “Định dạng cấu trúc của đề thi tốt nghiệp THPT năm nay không có thay đổi gì, hoàn toàn giống như các năm 2022 và 2023, bởi đây là năm cuối của kỳ thi theo chương trình giáo dục phổ thông 2006. Việc giữ ổn định cấu trúc nhằm tránh xáo trộn, để các em học sinh yên tâm”. Tuy nhiên, để chuẩn bị chuyển sang một giai đoạn mới nên trong đề thi có sự tăng cường hợp lý một số nội dung liên quan đến vận dụng thực tiễn để từng bước tiệm cận với định hướng đánh giá năng lực phù hợp với mục tiêu yêu cầu phát triển năng lực phẩm chất người học của Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

“Một số câu hỏi vận dụng và vận dụng cao sẽ hướng đến thực tiễn và có sự phân hóa cao hơn để giúp cho bên cạnh xét tốt nghiệp, các trường đại học phân hóa được thí sinh và xét tuyển vào đại học. Có một số câu tiệm cận đánh giá năng lực và hướng đến kỳ thi tốt nghiệp THPT của năm 2025”, ông Chương cho biết thêm.

Về cấu trúc, định dạng và mức độ phân hóa, đề thi cơ bản giữ ổn định với 4 cấp độ nhận thức nhận biết, thông hiểu, vận dụng và vận dụng cao; phù hợp với các mục tiêu của Kỳ thi tốt nghiệp THPT.

Về nội dung, đề thi bảo đảm khoa học, chính xác theo chuẩn kiến thức, kỹ năng của Chương trình giáo dục phổ thông 2006; có độ phân hóa cao hơn, đặc biệt là các câu hỏi ở cấp độ vận dụng và vận dụng cao. Ngoài ra, trong các đề thi có những câu hỏi nhằm giải quyết các vấn đề thực tế cuộc sống, xã hội, được xây

Năm cuối cùng thực hiện và thi theo chương trình

◯ NGỌC PHẠM

dựng tiệm cận theo định hướng đánh giá năng lực người học giúp đánh giá được năng lực thí sinh một cách công bằng và chính xác.

Về dạng thức câu hỏi, môn Ngữ văn thi theo hình thức tự luận, để thi được xây dựng theo hướng khuyến khích học sinh phát huy tính sáng tạo, hạn chế văn mẫu. 14 môn còn lại thi trắc nghiệm khách quan với 4 lựa chọn A hoặc B, C, D.

Ông Huỳnh Văn Chương cho biết: “Kỳ thi tốt nghiệp THPT cần phải đạt được ba mục tiêu: để xét tốt nghiệp, để nhà trường đánh giá quá trình dạy và học trong 3 năm, cũng như để sử dụng kết quả đó trong xét tuyển đại học, cao đẳng và trung cấp nghề. Những năm vừa rồi, có gần 60% cơ sở đào tạo sử dụng kết quả của kỳ thi tốt nghiệp THPT để xét tuyển sinh đại học, cao đẳng. Cục Quản lý chất lượng đang tham mưu cho Bộ vẫn tiếp tục sử dụng kết quả thi tốt nghiệp THPT để có thể làm căn cứ xét tuyển sinh đại học theo hướng tự chủ của các cơ sở giáo dục”.

Trường hợp thí sinh không may trượt tốt nghiệp trong kỳ thi năm 2024, Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ tính toán tổ chức thi để đảm bảo nội dung thi và phương thức thi theo chương trình

giáo dục phổ thông cũ (hay còn gọi là chương trình giáo dục phổ thông 2006).

Học sinh không lo về việc học theo chương trình cũ nhưng phải thi theo chương trình mới.

Những điểm mới trong quy chế

Tháng Ba vừa qua, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 02/2024/TT-BGDĐT sửa đổi, bổ sung một số điều của Quy chế thi

Ảnh minh họa.

đạy phổ thông 2006

tốt nghiệp THPT hiện hành. Theo đó, mặc dù Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2024 về cơ bản được giữ ổn định như giai đoạn 2020-2023, đặc biệt là giữ nguyên như Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2023, Bộ Giáo dục và Đào tạo thực hiện một số điều chỉnh về mặt kỹ thuật trong Quy chế để bảo đảm thống nhất trong quá trình tổ chức thi trên phạm vi cả nước.

Cụ thể, quy định rõ các môn thi trong quy chế thi

“

Thí sinh cần lưu ý rằng chúng chỉ ngoại ngữ chỉ được miễn thi tốt nghiệp. Nếu thí sinh xét tuyển đại học có môn Ngoại ngữ trong tổ hợp xét tuyển thì vẫn phải dự thi môn này để lấy kết quả xét tuyển. Đây là quyền tự chủ của các trường đại học.

Ông Huỳnh Văn Chương

để thí sinh thuận lợi hơn trong công tác đăng ký. Để bảo đảm chế độ ưu tiên cho thí sinh tránh bị nhầm lẫn

trong quá trình đăng ký thi, các đơn vị đăng ký dự thi có trách nhiệm tra cứu thông tin từ nguồn thông tin cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư để xác nhận ưu tiên theo nơi thường trú cho thí sinh; yêu cầu thí sinh có trách nhiệm bảo mật thông tin về tài khoản và mật khẩu.

Bên cạnh đó, quy chế cũng quy định rõ trách nhiệm của thí sinh trong kỳ thi. Ngoài quy định các vật dụng thí sinh được mang vào phòng thi để phục vụ cho việc làm bài thi, thì điểm mới là bổ sung quy định cụ thể các vật dụng thí sinh bị cấm đem vào phòng thi.

Về mặt nghiệp vụ chuyên môn công tác ra đề thi, bổ sung thêm các yêu cầu đối với khu vực ra đề thi, in sao đề thi, làm phách trong kỳ thi. Trong đó, làm rõ thời hạn bảo vệ bí

mật nhà nước đối với đề thi để thí sinh và các bên tham gia quá trình tổ chức thi nắm rõ và không vi phạm theo quy định bí mật nhà nước. Đồng thời, quy định cụ thể trong quy chế các vòng của khu vực ra đề thi, in sao đề thi, làm phách và nhiệm vụ của các vòng để bảo đảm phù hợp với quá trình triển khai của các cá nhân và đơn vị tham gia tổ chức thi.

Quy chế cũng bổ sung danh mục các chứng chỉ ngoại ngữ được sử dụng để miễn thi bài thi ngoại ngữ trong Kỳ thi tốt nghiệp THPT hằng năm để tạo sự công bằng cho thí sinh dự thi và các chứng chỉ ngoại ngữ đã được công nhận đến nay. Những chứng chỉ này là những chứng chỉ uy tín, đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo công nhận tại các văn bản khác nhau và sử dụng trong hệ thống giáo dục quốc dân nhiều năm.

“Thí sinh cần lưu ý rằng chúng chỉ ngoại ngữ chỉ được miễn thi tốt nghiệp. Nếu thí sinh xét tuyển đại

học có môn Ngoại ngữ trong tổ hợp xét tuyển thì vẫn phải dự thi môn này để lấy kết quả xét tuyển. Đây là quyền tự chủ của các trường đại học”, ông Huỳnh Văn Chương chỉ rõ.

Ngoài ra, quy chế thi mới cũng có một số thay đổi chủ yếu về mặt kỹ thuật khác của các hội đồng ra đề, coi thi, chấm thi hoặc đưa các nội dung từ hướng dẫn tổ chức thi mọi năm vào trong quy chế để tính thống nhất thực hiện cao hơn trong quá trình tổ chức thi.

Theo đó, Ban đề thi tốt nghiệp THPT năm 2024 không chỉ có lãnh đạo cục, vụ trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo mà còn có lãnh đạo các Sở Giáo dục và Đào tạo. Theo Cục Quản lý chất lượng, điều chỉnh trên sẽ giúp đề thi được ra vừa sức với học sinh, đảm bảo các mục đích của kỳ thi là xét tốt nghiệp THPT, đánh giá chất lượng giáo dục phổ thông và độ tin cậy, phân hóa để các cơ sở đào tạo có thể sử dụng vào việc tuyển sinh.●

Yêu cầu dừng tuyển sinh hệ THCS trong trường THPT chuyên đã khiến không ít phụ huynh hụt hẫng. Nhiều chuyên gia lo ngại, khi cánh cổng trường chuyên đóng lại, các trường chất lượng cao lại đứng trước nguy cơ quá tải...

15 kỳ tuyển sinh căng thẳng

Từ năm học 2024-2025, Trường THPT Chuyên Hà Nội - Amsterdam chính thức dừng tuyển sinh lớp 6 bậc THCS. Trong thời gian tới, Sở GD&ĐT Hà Nội sẽ tiếp tục tham mưu, đề xuất UBND Thành phố có phương án phù hợp nhằm đảm bảo các quy định hiện hành cũng như đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đồng thời đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng học tập của học sinh Thủ đô.

Trước đó, ngày 28/2, Bộ GD&ĐT đã thông tin, Điều 62 Luật Giáo dục năm 2019 quy định, trường chuyên được thành lập ở cấp trung học phổ thông, vì vậy không có trường chuyên ở cấp trung học cơ sở, đồng thời yêu cầu các địa phương thực hiện đúng quy định.

Trường THPT Chuyên Hà Nội - Amsterdam hoạt động đến nay 39 năm, trong đó có 15 năm thực hiện tuyển sinh lớp 6.

15 năm qua, mỗi năm có khoảng 200 học sinh như những "chiến binh" ôn luyện miệt mài được bước vào cổng trường. Mỗi trường giáo dục bậc THCS tại ngôi trường chuyên nổi tiếng nhất Hà Nội trở thành giấc mơ của hàng nghìn gia đình có con em sắp tốt nghiệp tiểu học. Nhiều gia đình đã không tiếc tiền cho con học thêm, "cày ngày cày đêm" bất chấp ngày nghỉ để giành được một chỗ trong trường chuyên ngay từ bậc THCS.

Theo ông Nguyễn Xuân Thành, Vụ trưởng Vụ giáo dục Trung học (Bộ GD&ĐT), Luật giáo dục 2005 đã quy định trường chuyên chỉ có ở cấp THPT. Nội dung này cũng được giữ nguyên ở

Vòng xoáy lớp chọn, trường chuyên

○ HUYỀN NGUYỄN

Ảnh minh họa.

Luật Giáo dục 2019. Mô hình khối THCS trong trường chuyên không nằm trong quy định pháp lý nào. Năm 2023, Bộ GD&ĐT có Thông tư số 05/2023/TT-BGDĐT ban hành quy chế tổ chức và hoạt động của trường THPT chuyên. Theo đó, các trường THPT chuyên sẽ không còn lớp không chuyên. Và đương nhiên, các lớp THCS không

chuyên trong các trường chuyên cũng phải ngừng tuyển sinh.

"Thông tư trên ban hành một năm, nhưng mùa tuyển sinh đầu cấp năm trước các lớp không chuyên vẫn được thực hiện, bởi quy định nêu trong Thông tư thực hiện từ năm học 2024-2025. Do đó, việc duy trì hay ngừng tuyển sinh lớp 6 của Trường Chuyên

Hà Nội - Amsterdam không phải là việc Bộ GD&ĐT muốn cho phép hay không cho phép mà quy định đã ban hành có hiệu lực thì phải thực thi", ông Nguyễn Xuân Thành khẳng định.

Ngoài Amsterdam, hệ THCS của trường THPT chuyên Trần Đại Nghĩa ở thành phố Hồ Chí Minh cũng chịu ảnh hưởng từ quy định này. Tuy nhiên, UBND TP HCM đã quyết định tách Trường chuyên Trần Đại Nghĩa thành hai trường độc lập gồm một trường chuyên và một trường liên cấp THCS - THPT. Học sinh hệ THCS của trường chuyên cũ sẽ được chuyển sang trường liên cấp, tuyển mới bình thường từ năm học tới.

Chuyên "giải tán" cấp THCS ở trường Chuyên Hà Nội - Amsterdam đã khiến không ít phụ huynh tiếc nuối, hụt hẫng khi đứa con 10 tuổi của mình đang "cày ngày cày đêm" để tranh chiếc vé đầu quân vào trường.

Sức ép trên vai những đứa trẻ 10 tuổi

Bên cạnh ý kiến phản đối, tiếc nuối thì việc dừng tuyển sinh lớp 6 vào Chuyên Hà Nội - Amsterdam cũng nhận được nhiều ủng hộ từ phía chuyên gia giáo dục.

PGS.TS Trần Xuân Nhĩ, nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT bày tỏ quan điểm, trường THPT Chuyên Hà Nội - Amsterdam năm nào cũng tuyển sinh lớp 6 rất căng thẳng, tỉ lệ chọi cao, áp lực đè nặng lên đội ngũ những học sinh luyện thi rất lớn. "Xét theo luật và cả thực tiễn, tôi cho rằng việc dừng tuyển sinh bậc THCS là đúng và việc này cần phải làm từ rất lâu rồi", PGS Trần Xuân Nhĩ nhấn mạnh.

Theo ông Nhĩ, việc duy trì hệ THCS trong các trường THPT chuyên đã tạo một áp lực rất lớn cho phụ huynh và học sinh. Nhiều phụ huynh đặt quá nhiều kỳ vọng lên vai đứa

trẻ tiểu học, bắt chúng đi học thêm tất cả các ngày trong tuần, thậm chí có vị phụ huynh nuôi con suốt 5 năm không có kỳ nghỉ hè. Ước mơ của cha mẹ áp đặt khiến cưỡng vào con khi đứa trẻ chưa đủ nhận thức, đủ định hướng có thích học chuyên hay không. Cha mẹ đặt các em vào môi trường học tập “khắc nghiệt”, căng thẳng ngay khi rời ghế tiểu học lên cấp THCS là vô hình trung đánh cắp tuổi thơ, ép con phải rơi vào vòng xoáy thi cử quá sớm. Vài nghìn học sinh dự thi chỉ để lấy vài trăm em. Mức độ cạnh tranh quá lớn, kỳ vọng của phụ huynh lại quá nhiều khiến nhiều em học sinh quên chơi, quên ngủ ở cái tuổi đáng ra phải được nghỉ ngơi điều độ.

Theo PGS.TS Nhĩ, việc phát hiện, bồi dưỡng học sinh giỏi, tạo nguồn cho trường THPT chuyên là nhiệm vụ của tất cả trường THCS chứ không phải chỉ là nhiệm vụ của riêng hệ THCS trong trường chuyên hay trường chất lượng cao. Vì vậy, phụ huynh cần có cái nhìn thực chất, nếu đã đầu tư cho con thì học ở trường nào, phụ huynh cũng có thể phát triển tốt nếu không học trường chuyên.

TS Đàm Quang Minh, Phó Tổng Giám đốc Tổ chức Giáo dục Equest cũng đưa quan điểm, đứng trên vai trò quản lý Nhà nước, Bộ GD&ĐT đang thực hiện đúng luật, đúng quy định và đã có lộ trình. “Với trẻ ở độ tuổi tiểu học, áp lực học hành, thi cử

chủ yếu xuất phát từ kỳ vọng, mong muốn của phụ huynh. Chính những phản ứng dư luận về việc Trường Chuyên Hà Nội - Amsterdam dừng tuyển sinh lớp 6 cũng xuất phát từ phía phụ huynh thay vì học sinh. Xét ở góc độ nào đó, yêu cầu dừng tuyển sinh hệ THCS trong trường THPT chuyên có tính quyết định, giúp học sinh không phải chịu những áp lực không cần thiết ở tiểu học. Các quy định, chính sách cũng nêu rõ giáo dục đánh giá năng lực, phẩm chất của học sinh nhưng việc tuyển sinh dựa trên thi cử, đánh giá kiến thức, kỹ năng lại vô tình đẩy học sinh vào việc luyện thi”, ông Minh nói.

“Việc duy trì hay ngừng tuyển sinh lớp 6 của Trường Chuyên Hà Nội - Amsterdam không phải là việc Bộ GD&ĐT muốn cho phép hay không cho phép mà quy định đã ban hành có hiệu lực thì phải thực thi.

Ông Nguyễn Xuân Thành

Tâm lý chuộng lớp chọn, trường chuyên

Không chỉ trường chuyên, ở nhiều trường không chuyên, lớp chọn luôn là đích ngắm của nhiều bậc cha mẹ học sinh.

Công văn số 2449 của Bộ Giáo dục và Đào tạo nêu rõ: “Nghiêm cấm việc tổ chức các trường chuyên, lớp chọn ở cấp học mầm non, tiểu học và THCS dưới bất kỳ hình thức nào”. Thế nhưng thực tế lớp chọn vẫn tồn tại dưới nhiều hình thức từ tiểu học đến THCS. Đa số các trường cấp trung học cơ sở, trung học phổ thông ở Hà Nội đều chú trọng tổ chức, xây dựng một vài lớp mũi nhọn cho trường mình mang tên “lớp chọn”. Khi học sinh được xếp vào lớp chọn cũng đồng nghĩa sẽ được nhà trường đầu tư nhiều hơn, cha mẹ cũng tự hào nhiều hơn nhưng dĩ nhiên là chấp nhận phải đầu tư nhiều hơn về vật chất và thời gian học tập.

Chị Nguyễn Nụ, một phụ huynh ở xã Vĩnh Ngọc, Đông Anh, Hà Nội cho biết, ngay từ tháng 6, khi con trai đầu kết thúc hệ mầm non, chị đã phải vận dụng mọi mối quan hệ để có thể xin cho con vào lớp chọn của trường làng. Ngoài mối quan hệ, chị cũng không ngần ngại bỏ một khoản tiền ra để con chắc chắn được vào lớp chọn. Năm nay, con thứ hai của chị tiếp tục bước vào bậc tiểu học, nối gót theo anh. Ngay từ đầu tháng 4, chị Nụ đã phấp phỏng nhờ giáo viên trong trường xin một chỗ vào lớp chọn. Với chị, nếu không

thể vào lớp chọn, con chị sẽ khó có một tương lai sáng lạn.

Tâm lý của chị Nụ cũng là tâm lý chung của hầu hết các bậc phụ huynh có con chuyển cấp. Đa số phụ huynh thích con học lớp chọn vì được học với thầy cô có năng lực, có kinh nghiệm bồi dưỡng, có tâm huyết, được nhà trường phân công giảng dạy... giúp con em phát huy năng lực, đạt thành tích cao. Tình trạng “chọn cô”, “chạy lớp” được biến tướng dưới nhiều hình thức và trở thành “sóng ngầm” trong dư luận xã hội.

Một năm học mới lại sắp về. Cuộc chạy đua vào lớp chọn vẫn cứ âm ỉ diễn ra. Nhiều phụ huynh chỉ mong con vào được lớp chọn để con có cơ hội học hành như các bạn trường chất lượng cao. Rồi cứ thế, mọi áp lực lại đổ dồn lên đầu trẻ... Theo các chuyên gia giáo dục, chuyện mỗi tỉnh có 1-2 trường chuyên là sự cần thiết bởi đó là loại trường chuyên biệt. Tuy nhiên, việc các trường không chuyên vẫn n xếp lớp chọn là điều không phù hợp, khiến môi trường giáo dục bị phân biệt đối xử. Việc tổ chức và quản lý lớp chọn cần phải được thực hiện một cách kỷ lưỡng để đảm bảo rằng tất cả mọi người, bao gồm giáo viên và học sinh, đều có một trải nghiệm học tập tốt nhất.●

Nói KHÔNG với bạo lực học đường

◉ VIỆT ĐÀN

Người ta thường nói rằng, “trường học là ngôi nhà thứ hai của em” nhưng hiện nay, tình trạng bạo lực học đường diễn ra ở mức báo động khiến không ít học sinh sợ hãi khi bước đến cổng trường.

Ảnh minh họa.

Vấn nạn chưa bao giờ chấm dứt

Trong bối cảnh đất nước đang hội nhập sâu rộng, mặt trái của nền kinh tế thị trường cũng như sự xâm nhập và phát triển mạnh mẽ của công nghệ đã có những tác động tiêu cực đến học sinh, sinh viên. Một trong số đó là nạn bạo lực học đường gia tăng.

Cuối tháng Ba vừa qua, Cơ quan cảnh sát điều tra Công an quận Long Biên, Hà Nội đã ra quyết định khởi tố vụ án “cố ý gây thương tích” để điều tra vụ việc một nam sinh lớp 8 bị đánh chết não, tình trạng sức khỏe nguy kịch do mâu thuẫn khi chơi bóng rổ. Vụ việc xảy ra ngày 17/3, nam sinh tên N.H.Đ. (học lớp 8, Trường THCS Việt Hưng, Long Biên) khi đang chơi bóng rổ tại sân đình Lê Mật (phường Việt Hưng, Long Biên, Hà Nội) đã xảy ra mâu thuẫn với cháu K. (12 tuổi). Sau đó, K. gọi anh trai (16 tuổi) và bố ra. Đ.

“

Trường học không chỉ là nơi học tập kiến thức, mà còn là nơi hình thành nhân cách, giáo dục tinh thần và đạo đức cho thế hệ trẻ. Đây còn là môi trường để mỗi học sinh phát triển toàn diện về thể chất lẫn tinh thần. An toàn trường học không chỉ dừng lại ở việc đảm bảo cơ sở vật chất, mà còn liên quan đến môi trường giáo dục không bạo lực, không áp lực và tôn trọng lẫn nhau.

Ông Trần Văn Đạt

bị anh trai của K. đánh bất tỉnh tại chỗ, khi nhập viện, các bác sĩ chẩn đoán Đ. bị chết não, xuất huyết màng não... Sau khi đã trải qua hai lần phẫu thuật, Đ. được chuyển về bệnh viện tuyến tỉnh và vẫn đang nằm viện theo dõi.

Cũng trong tháng 3/2024, một nhóm nữ sinh đã ngang nhiên xông vào Khu ký túc xá của Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Đắk Glei, Kon Tum để nói chuyện với em Y.M.T và hành hung. Nhóm nữ sinh còn quay video sự việc và đăng lên Facebook khiến dư luận bức xúc. Ngay sau khi vụ việc xảy ra, Thường trực Huyện ủy đã chỉ đạo Công an huyện khẩn trương điều tra, xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Từ năm 2023, nhiều vụ việc bạo lực học đường có tính chất nghiêm trọng, để lại hậu quả đau lòng đã liên tiếp xảy ra. Dư luận vẫn

không khỏi xót xa khi nhắc đến các vụ việc đau lòng đã xảy ra như một nữ sinh lớp 10A15, Trường THPT Chuyên Đại học Vinh (TP Vinh, Nghệ An) tự tử vào tháng 4/2023, nguyên nhân được cho là em bị bạo lực học đường trong một thời gian dài. Một trường hợp khác là em V.T.K, học sinh lớp 7 Trường THCS Đại Đồng (huyện Thạch Thất, Hà Nội) bị nhóm bạn đánh hội đồng dẫn đến bị rối loạn tâm thần hồi tháng 9/2023.

Một vụ việc khác diễn ra vào tháng 12/2023, một cô giáo ở Trường THCS Văn Phú, huyện Sơn Dương (Tuyên Quang) bị nhóm học sinh lớp 7 chốt cửa, dồn vào góc lớp, chửi bới, ném dép vào đầu khiến cô giáo ngất xỉu tại chỗ.

Theo PGS TS Trần Thành Nam, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Giáo dục Hà Nội, ĐHQG Hà Nội, bạo lực học đường ngày càng trẻ hóa và thực trạng bạo lực ở tuổi vị thành niên thời gian gần đây như một hồi chuông cảnh báo. “Diễn biến của bạo lực học đường hiện nay khá phức tạp, số vụ có nhiều học sinh, nhất là học sinh nữ tham gia, xảy ra cả trong và ngoài trường học, khiến ngành giáo dục lo lắng, tìm mọi cách để cùng các địa phương xử lý”.

Hà Nội tiên phong xây dựng bộ tiêu chí “Trường học hạnh phúc”

“Trường học hạnh phúc” được hiểu là nơi không có bạo lực học đường, không có hành vi vi phạm đạo đức nhà giáo, không có những hành xử xúc phạm danh dự, nhân phẩm, thân thể nhà giáo và học sinh; là nơi mà cả giáo viên và học sinh có cơ hội phát triển toàn diện, có hành vi và tâm hồn đẹp, thúc đẩy một tương lai trường học thân thiện, cấp tiến. Đây là mô hình mà bất cứ địa phương nào cũng cần hướng tới.

Là một trong ba trường đầu tiên của quận Ba Đình (Hà Nội) thực hiện thí điểm dự án “Trường học hạnh phúc”, trường THCS Nguyễn Trãi đã nghiêm túc thực hiện với nhóm nòng cốt 10 giáo viên tập huấn chương trình, thực hành cá nhân và thực hành trong lớp học; thường xuyên tổ chức Hội nghị đối thoại giữa Bí thư chi bộ - Hiệu trưởng với giáo viên, nhân viên, phụ huynh, học sinh theo mô hình trường học hạnh phúc; thay đổi hình thức họp hội đồng Sư phạm, khen thưởng, động viên cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh kịp thời.

Cô giáo Phạm Thị Hương Giang, Hiệu trưởng trường THCS Nguyễn Trãi cho biết,

với sự quan tâm chỉ đạo của Phòng GD&ĐT quận Ba Đình, sự nỗ lực và tâm huyết của đội ngũ điều phối đến từ Hiệp hội giáo dục Eurasia - Thụy Sĩ tại Hà Nội; sự đồng lòng, sáng tạo của Ban Giám hiệu, những kết quả ban đầu của dự án rất đáng khích lệ. Hoạt động trải nghiệm đã được các giáo viên lồng ghép giáo dục về sự tử tế, lòng biết ơn, sẻ chia, thấu hiểu, quan tâm đến người khác và xã hội... Nhà trường cũng tổ chức dạy các tiết dạy mẫu về việc áp dụng mô hình trường học hạnh phúc để giáo viên toàn trường dự, trao đổi, học hỏi kinh nghiệm của đồng nghiệp. Nhà trường đã có phòng tư vấn tâm lý học đường.

Ngoài trường THCS Nguyễn Trãi, quận Ba Đình còn có trường Tiểu học Phan Chu Trinh và Tiểu học - Trung học cơ sở - Trung học phổ thông Thực nghiệm Khoa học giáo dục chung tay thí điểm dự án Trường học hạnh phúc. Lãnh đạo Trường Tiểu học Phan Chu Trinh cho biết, khi triển khai tại trường, mô hình nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của các cấp; được sự ủng hộ nhiệt tình từ phía phụ huynh và đội ngũ giáo viên tâm huyết đồng hành.

Đến thời điểm này, Thành

Ông Trần Thế Cường, Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội cho biết, với mong muốn xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, học sinh, học viên và cán bộ, giáo viên, nhân viên được yêu thương, tôn trọng, chia sẻ và thấu hiểu, đồng thời ngăn ngừa, đấu tranh với các hành vi thiếu chuẩn mực về đạo đức, lối sống, Sở xây dựng bộ tiêu chí “Trường học hạnh phúc” để giúp các nhà trường có cơ sở đối chiếu, tự đánh giá và có giải pháp phấn đấu đạt được các tiêu chí để xây dựng trường học hạnh phúc. Dự thảo bộ tiêu chí “Trường học hạnh phúc” dùng trong các cơ sở giáo dục phổ thông trên địa bàn thành phố Hà Nội gồm ba tiêu chuẩn: Tiêu chuẩn về con người; tiêu chuẩn về dạy học và hoạt động giáo dục; tiêu chuẩn về môi trường. Mỗi tiêu chuẩn bao gồm nhiều tiêu chí cụ thể với tổng số 15 tiêu chí được xây dựng.

Nỗ lực tìm sáng kiến phòng ngừa bạo lực

Trước vấn nạn bạo lực học đường ngày càng gia tăng, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã chính thức phát động cuộc thi “Sáng kiến bảo đảm trật tự trường học về phòng ngừa bạo lực học đường và lao động trẻ em” lần thứ nhất trong ngày 1/4 vừa qua. Sự kiện truyền tải mong muốn tìm kiếm những

Dự thảo bộ tiêu chí “Trường học hạnh phúc” dùng trong các cơ sở giáo dục phổ thông trên địa bàn thành phố Hà Nội gồm 3 tiêu chuẩn: Tiêu chuẩn về con người; tiêu chuẩn về dạy học và hoạt động giáo dục; tiêu chuẩn về môi trường. Mỗi tiêu chuẩn bao gồm nhiều tiêu chí cụ thể với tổng số 15 tiêu chí được xây dựng.

ý tưởng hay cho việc xóa bỏ bạo lực học đường cả trong và ngoài lớp học.

Ông Trần Văn Đạt, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Chính trị và Công tác học sinh, sinh viên (Bộ Giáo dục và Đào tạo) khẳng định: Trường học không chỉ là nơi học tập kiến thức, mà còn là nơi hình thành nhân cách, giáo dục tinh thần và đạo đức cho thế hệ trẻ. Đây còn là môi trường để mỗi học sinh phát triển toàn diện về thể chất lẫn tinh thần. An toàn trường học không chỉ dừng lại ở việc đảm bảo cơ sở vật chất, mà còn liên quan đến môi trường giáo dục không bạo lực, không áp lực

và tôn trọng lẫn nhau. Ngành Giáo dục chú trọng chỉ đạo thực hiện tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật cho học sinh, sinh viên trong các nhà trường. Thông qua lồng ghép giảng dạy chính khóa, trải nghiệm sáng tạo, hoạt động ngoại khóa và nhiều hình thức phù hợp khác, việc tuyên truyền, giáo dục về an ninh trật tự, an toàn trường học, phòng ngừa tội phạm và tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật trong ngành Giáo dục nói chung và phòng ngừa bạo lực học đường, lao động trẻ em nói riêng đang được phát huy hiệu quả tích cực.

Ông Trần Văn Đạt cho biết, ngành Giáo dục cùng với các ban, ngành đang hợp tác, tìm kiếm giải pháp và thực hiện sáng kiến để bảo vệ trẻ em, xây dựng môi trường học tập tốt đẹp, đóng góp vào sự phát triển của xã hội. Dù không thể có giải pháp nào tối ưu cho tất cả các trường học, nhưng đặt trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay, xây dựng văn hoá học đường từ những cuộc thi sáng kiến dành cho học sinh, tạo sân chơi cho học sinh được thoải mái lên tiếng bằng các bức tranh, bài tham luận... được xem là một biện pháp tích cực để hiểu thế giới con trẻ hơn, giúp ngăn chặn và hướng tới xóa bỏ bạo lực học đường. ●

phố Hà Nội đã ban hành tiêu chí “trường học hạnh phúc” ở cấp học mầm non gồm ba tiêu chí: Môi trường nhà trường, phát triển cá nhân; hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục trẻ; mối quan

hệ trong và ngoài nhà trường. Lan tỏa từ cấp mầm non, Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội tiến tới xây dựng bộ tiêu chí “Trường học hạnh phúc” dùng trong các cơ sở giáo dục phổ thông trên địa bàn.

Nhằm đáp ứng nhu cầu của xã hội và sự thay đổi nhanh chóng của các ngành nghề hiện nay, năm 2024, nhiều ngành mới được các trường tuyển sinh, nhất là lĩnh vực công nghệ, vi mạch bán dẫn, giáo viên bộ môn mới...

Đón đầu kỷ nguyên số với ngành công nghệ cao

Thông tin tuyển sinh năm 2024 các trường đại học công bố cho thấy, cùng với giữ ổn định các phương thức tuyển sinh, nhiều trường tập trung hơn cho việc tuyển sinh các ngành học mới gắn với công nghệ, nhất là các ngành công nghệ cao nhằm đáp ứng nhu cầu nhân lực trong kỷ nguyên số.

Bắt đầu mùa tuyển sinh đại học năm 2024, một số trường top đầu có thể mạnh về đào tạo ngành Kinh tế mở thêm ngành Khoa học máy tính, Công nghệ, khiến dư luận quan tâm. Tại Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, 5/6 ngành mới mở của trường thuộc lĩnh vực Máy tính và Công nghệ thông tin.

Trường Đại học Ngoại Thương mở ngành Khoa học máy tính thuộc chương trình Khoa học máy tính và dữ liệu trong kinh tế, kinh doanh.

Trường Đại học Thương mại năm 2024 cũng có 8 chương trình đào tạo định hướng chuyên sâu nghề nghiệp quốc tế (IPOP) sẽ bắt đầu tuyển sinh từ năm 2024. Các chương trình IPOP có tính thực tiễn, tính toàn diện, đáp ứng nhu cầu xã hội trong bối cảnh hội nhập quốc tế và sẽ trở thành chương trình được phụ huynh và học sinh quan tâm. Ở các ngành mới, sinh viên được trang bị những kiến thức nền tảng liên ngành trong lĩnh vực kinh doanh - quản lý, kiến thức mới về cách mạng công nghiệp 4.0, chuyển đổi số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI trong kinh doanh...

Ngành công nghệ thông tin ngày càng được nhiều học sinh phụ huynh quan tâm.

Ngành mới đua nở, nghề mới lên ngôi

● HẢI THANH

Trường Đại học Công nghệ tổ chức tuyển sinh và đào tạo ngành thiết kế công nghiệp và đồ họa, dự kiến 160 chỉ tiêu. Chương trình đào tạo sẽ có 3 chuyên ngành: Thiết kế công nghiệp và kỹ thuật, thiết kế kỹ thuật và đồ họa, thiết kế mỹ thuật và nội thất. Bên cạnh mục tiêu đào tạo các nhà thiết kế, đồ họa, chương trình đặt ra mục tiêu đào tạo các công trình sư, tổng công trình sư, trên cơ sở các nền tảng kiến thức về STEM và thế mạnh của nhà trường về toán học, vật lý, công nghệ thông tin, điện tử - tự động hóa, cơ học, trí tuệ nhân tạo và kiến thức về kiến trúc, mỹ thuật...

Cùng với xuất hiện thêm các ngành mới gắn với công nghệ số, nhiều trường bắt đầu mở ngành, chuyên ngành đào tạo về công nghệ bán dẫn, thiết

kế vi mạch đáp ứng nhu cầu nhân lực còn khan hiếm hiện nay.

TS Ngô Quốc Trinh, Trưởng phòng Đào tạo, Trường ĐH Công nghệ Giao thông Vận tải cho hay, năm nay, trường tuyển 2 ngành mới là Luật, ngôn ngữ Anh.

Trường cũng mở thêm một số chuyên ngành mới để tuyển sinh như Công nghệ vi mạch bán dẫn, Quản trị bảo trì đường cao tốc, Xây dựng hạ tầng đường sắt, Quản trị vận tải đường sắt.

Theo ông Ngô Quốc Trinh, thời gian tới nhu cầu

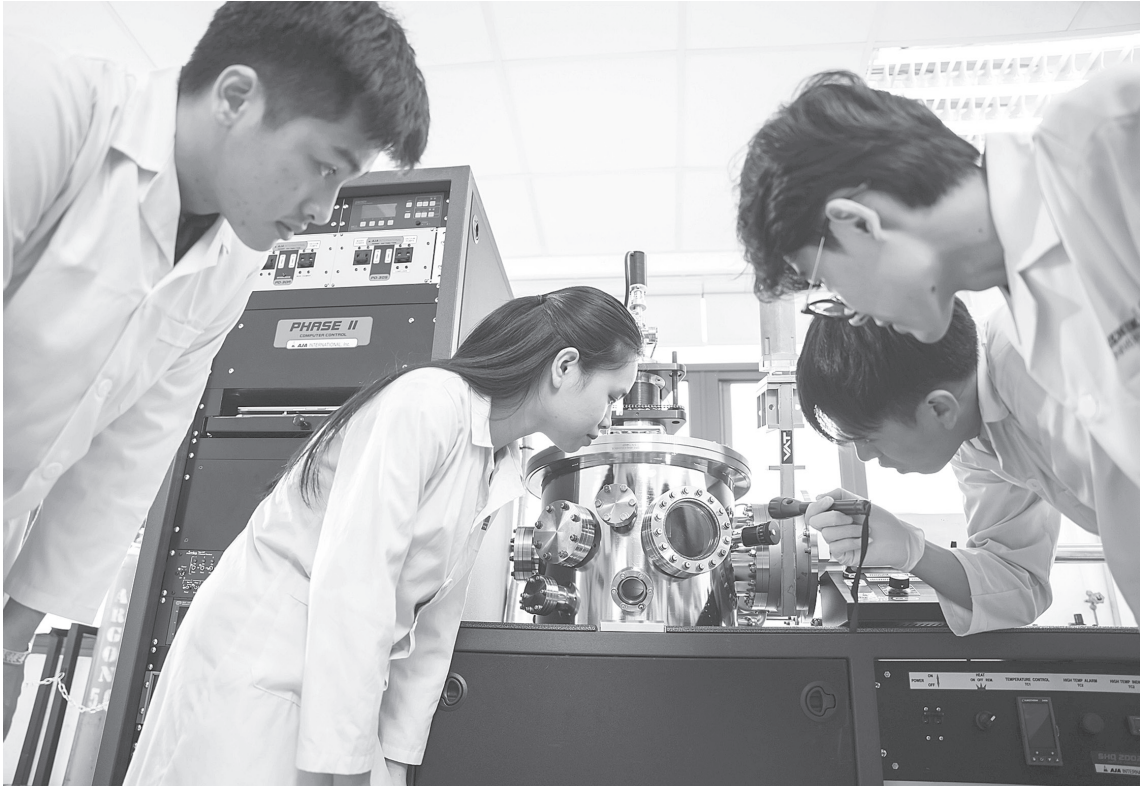
nhân lực ngành giao thông rất lớn, trong đó có ngành đường sắt tốc độ cao và đường sắt đô thị cần gần 14.000 nhân lực. Để đáp ứng hạ tầng đường sắt tốc độ cao, đường sắt đô thị cũng cần hàng vạn cán bộ kỹ thuật để xây dựng kết cấu hạ tầng đường sắt. Mặt khác, dự kiến năm 2030 có khoảng 5.000km đường cao tốc đưa vào khai thác thì cũng cần số lượng lớn cán bộ kỹ thuật, kỹ sư vận hành, bảo trì, khai thác đường cao tốc.

Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội cũng ra thông báo, mùa tuyển sinh năm 2024 nhà trường bắt đầu tuyển sinh ngành Công nghệ vi mạch bán dẫn.

Nhận định về cơ hội đầu ra của ngành học mới, PGS.TS Nguyễn Đức Minh - Trưởng khoa Điện tử, ĐH Bách khoa Hà Nội cho biết:

Ảnh minh họa.

100% sinh viên định hướng thiết kế vi mạch ra trường được chào đón có việc ngay. Mức lương khởi điểm của kỹ sư mới khoảng 15 - 20 triệu đồng, tương đương ngành Công nghệ thông tin.

Ngành mới do xã hội “đặt hàng”

Năm nay, Trường ĐH Sư phạm Hà Nội đào tạo ngành Sư phạm Lịch sử - Địa lý và Khoa học tự nhiên trình độ đại học. Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2 cũng đào tạo ngành Sư phạm Khoa học tự nhiên trình độ đại học, dự kiến đào tạo giáo viên giảng dạy lĩnh vực Khoa học tự nhiên (Vật lý, Hóa học, Sinh học) tại các trường THCS theo chương trình giáo dục phổ thông mới. Ngành học này được mở ra nhằm đáp ứng được nhu cầu xã hội về đội ngũ giáo viên có thể dạy học tích hợp còn đang thiếu giáo viên trầm trọng như hiện nay.

Năm nay, Trường ĐH Y Hà Nội cũng mở thêm 4 ngành mới để tuyển sinh gồm Hộ sinh, Kỹ thuật phục hình răng, Công tác xã hội, Tâm lý để đáp ứng nhu cầu xã hội thời gian tới.

Trường Đại học Ngoại Thương tiếp tục phát triển thêm các ngành mới thuộc các lĩnh vực mới như: lĩnh vực Máy tính và Công nghệ

thông tin; Báo chí và thông tin; Nghệ thuật và một số lĩnh vực khác. Năm ngoái, Trường Đại học Ngoại Thương là trường đại học đầu tiên và duy nhất tại Việt Nam triển khai tuyển sinh chương trình Kinh tế chính trị quốc tế. Sang năm nay, trường dự kiến tuyển sinh ngành Khoa học máy tính, chương trình Khoa học máy tính và dữ liệu trong kinh tế và kinh doanh. Trường cũng mở thêm hai ngành đào tạo mới là An toàn thông tin và Ngôn ngữ Trung Quốc; riêng ngành Ngôn ngữ Trung Quốc sẽ học 2 năm ở Việt Nam và 2 năm ở Trung Quốc.

Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội) cũng ra thông báo tuyển ngành mới là điện ảnh và nghệ thuật đại chúng.

Việc đầu tư mở ngành mới chứng tỏ các trường đã bắt đầu chuyển hướng từ đào tạo những gì mình có sang đào tạo những gì thị trường cần. Ngoài ra, những yêu cầu về hội nhập, tham gia thị trường lao động khu vực và thế giới, quyền dịch chuyển lao động tự do cũng yêu cầu các trường phải thiết kế ngành đào tạo mới để đáp ứng nhu cầu sử dụng lao động của ngành nghề và công nghệ của nhà đầu tư từ các nước phát triển đầu tư

Theo quy định của Bộ GDĐT, các trường đủ điều kiện mở ngành trình độ đại học phải đảm bảo các điều kiện: Có đội ngũ giảng viên cơ hữu đảm nhận giảng dạy tối thiểu 70% khối lượng của chương trình đào tạo, trong đó có ít nhất 1 giảng viên có trình độ tiến sĩ và 3 giảng viên có trình độ thạc sĩ đúng ngành đăng ký; Có chương trình đào tạo; Có cơ sở vật chất, trang thiết bị bảo đảm đáp ứng yêu cầu của ngành đào tạo; Có đơn vị quản lý chuyên trách; Phù hợp với quy hoạch phát triển nguồn nhân lực của ngành, địa phương, vùng và quốc gia...

vào Việt Nam, không để tình trạng lao động trong nước không được sử dụng ngay trên “sân nhà”.

Chuẩn bị đội ngũ nhân lực “bắt kịp” xu thế mới

Xu thế giao quyền tự chủ cho các trường đại học đã trao quyền được chủ động mở ngành cho tất cả các trường mà không cần đến quyết định của Bộ GD-ĐT. Kết quả là, từ chỗ mỗi năm cùng lắm chỉ được Bộ cho mở mới 2-3 ngành thì đến nay, chỉ trong gần 2 năm thực hiện tự chủ, có trường mở mới đến hàng chục ngành đào tạo, từ bậc ĐH cho đến trình độ đào tạo thạc sĩ. Nhiều chuyên gia giáo

dục đặt câu hỏi, các trường làm thế nào để đảm bảo các điều kiện cơ sở vật chất, đội ngũ để mở những ngành mới luôn có xu hướng thay đổi nhanh chóng.

Theo các chuyên gia, hệ thống giảng viên luôn là giá trị cốt lõi của các trường đại học. Xây dựng môi trường giảng dạy là bài toán khó. Nhà trường phải đầu tư rất tốt nguồn nhân lực, vật lực mới có thể mở ra được ngành mới.

TS Lê Đức Trọng, Chủ nhiệm bộ môn Khoa học máy tính, khoa Công nghệ Thông tin, Đại học Quốc gia Hà Nội cho biết, số lượng giảng viên ngành khoa học kỹ thuật công nghệ chưa

đáp ứng nhu cầu nhân lực ngày càng tăng cho khoa học kỹ thuật công nghệ. Đặc biệt, với ngành Công nghệ thông tin và Khoa học máy tính nói riêng, số lượng giảng viên càng cấp thiết.

Ông Trọng nói rõ hơn, giảng viên lĩnh vực Khoa học máy tính, Công nghệ thông tin đòi hỏi đào tạo bài bản, kiến thức nền vững chắc và cần thường xuyên cập nhật công nghệ mới, đảm bảo bắt nhịp xu hướng chung. Ví dụ tại khoa Công nghệ thông tin, Trường Đại học Công nghệ có khoảng hơn 70 cán bộ, giảng viên. Trong đó, trên 60% là cán bộ có học vị TS, học hàm GS, PGS. Nhưng vấn đề tuyển dụng các giảng viên mới có học vị tiến sĩ để đáp ứng nhu cầu quy mô, chất lượng đào tạo ngày càng tăng theo định hướng của nhà trường không đơn giản, vẫn đang là bài toán khó.

Theo ông Trọng, các trường chỉ nên mở ngành mới khi có đầy đủ điều kiện cần thiết về hạ tầng kỹ thuật giảng dạy và đặc biệt là đội ngũ. Cơ sở đào tạo tập hợp đủ đội ngũ giảng viên chất lượng hay chưa, chương trình đào tạo hay chất lượng, đạt được tiêu chí của Bộ GD-ĐT hay chưa?... Đây là những yếu tố cấp thiết làm nền tảng cho các ngành mới trụ vững. ●

Bản khoán với đề xuất “siết”

◉ NGUYỆT LINH

Đề xuất về việc học sinh, sinh viên đủ tuổi lao động được đi làm thêm nhưng không vượt quá 20 giờ/tuần và phải thực hiện quy định của pháp luật về lao động đang tạo ra nhiều bản khoán.

Làm thêm - Nhu cầu thiết yếu của sinh viên

Trong giấy báo trúng tuyển đại học, Trần Đức, sinh viên năm nhất Trường Khoa học Liên ngành và Nghệ thuật, ĐHQGHN, đã biết mình nằm trong số hàng nghìn sinh viên sẽ học tập tại cơ sở Hòa Lạc của nhà trường. Việc giảng đường nằm xa trung tâm Hà Nội mang đến thách thức cho dự định tìm việc làm thêm ngay trong năm đầu tiên của Trần Đức. Dẫu vậy, cậu sinh viên này vẫn nỗ lực tìm kiếm công việc phù hợp, xây dựng thời gian biểu để hoàn thành được dự định đã đề ra.

Chia sẻ về nhu cầu làm thêm của cá nhân và những người bạn đồng trang lứa, Trần Đức cho biết điều này phụ thuộc vào hoàn cảnh của mỗi người. Trong đó, một số sinh viên buộc phải làm thêm để trang trải tiền học, sinh hoạt phí. Nhưng cũng có trường hợp như Đức, mục đích của việc làm thêm chủ yếu mang đến trải nghiệm ngành nghề, giúp nắm bắt cơ hội tìm được công việc phù hợp ngay khi ra trường.

“Hiện em thuê trọ ở quận Bắc Từ Liêm. Để đảm bảo thời gian lên lớp và đi làm, mỗi buổi sáng em dậy sớm, rời nhà lúc 7 giờ để kịp chuyển xe bus đến chỗ làm. Về đến 12 giờ trưa lại bắt xe về trường để kịp giờ học chiều. Vào ngày nghỉ thì thời gian làm việc có thể dài hơn. Theo thời khóa biểu này, mỗi tuần em sẽ làm việc gần 30 tiếng, tuy nhiên vẫn có thời gian ôn bài vào các buổi tối và không tạo ra áp lực

Việc làm thêm không chỉ mang lại thu nhập mà còn mang lại kinh nghiệm cho sinh viên.

hay mệt mỏi gì”, Trần Đức nói.

Giống với Đức, Minh Quân, sinh viên năm thứ ba Học viện Báo chí và Tuyên truyền, chia sẻ dù sống cùng gia đình tại Hà Nội nhưng cậu vẫn đi tìm việc làm thêm ngay từ năm đầu vào đại học. Theo Quân, việc làm thêm là nhu cầu thiết yếu để có một khoản chi tiêu mà không phụ thuộc vào bố mẹ.

Với chương trình học tín chỉ, Minh Quân sắp xếp thời gian để bên cạnh việc lên giảng đường, cậu có thể làm hai công việc bao gồm dạy kèm và trợ giảng ngoại ngữ, đúng với chuyên ngành Ngôn ngữ Anh đang theo học. Mức lương dạy kèm là 125.000 đồng và trợ giảng là 60.000 đồng cho mỗi giờ làm việc, nếu chăm chỉ làm đều các buổi trong tuần, thu nhập một tháng khá dư giả đối với mức chi tiêu của Quân.

Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, khi nghe về đề xuất hạn chế giờ làm thêm của sinh viên ở mức 20 giờ/tuần, cả Trần Đức và Minh Quân đều cảm thấy

“

Học tập và bằng cấp luôn là mục tiêu quan trọng nhất, giúp sinh viên đi xa và thành công trong tương lai. Tuy nhiên cũng cần nhìn tới hoàn cảnh của những bạn mà nếu không có tiền lương để chi trả học phí hay sinh hoạt phí thì sẽ rất chật vật.

Trần Đức - Sinh viên ĐH Quốc gia Hà Nội

chưa thực sự thỏa đáng. Mặc dù hai cậu sinh viên hiểu khía cạnh tích cực của đề xuất là giúp các em tập trung vào việc học, tránh sa đà làm thêm có thể ảnh hưởng đến việc sức khỏe, đồng thời tiềm ẩn nhiều nguy cơ liên quan lừa đảo, bóc lột sức lao động, sa ngã vào các tệ nạn xã hội.

Tham chiếu thế giới, áp vào Việt Nam

Hiện nay, chưa có nghiên cứu trên quy mô cả nước về việc làm thêm của sinh viên nhưng theo một đề tài khảo sát, có khoảng 70 - 80% sinh viên đi làm thêm trong thời gian ngồi trên giảng đường đại học.

Theo đó, công việc làm thêm chủ yếu dành cho sinh

viên thường tập trung ở lĩnh vực dịch vụ, bao gồm phụ việc tại các quán ăn hay bán hàng. Với mức lương phổ biến từ 2.500.000-3.000.000 đồng/tháng, những công việc này thường yêu cầu sinh viên làm ca từ 4-5 tiếng một ngày, trung bình từ 28-35 tiếng một tuần. Bên cạnh đó, những

sinh viên tìm việc trong nhóm ngành giáo dục, kinh doanh, công nghệ, marketing... có thể nhận được thu nhập cao hơn, ở mức từ 100.000-200.000 đồng/giờ, trung bình giờ làm thêm cũng trên 25 tiếng một tuần.

Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội đang lấy ý kiến dự thảo Luật Việc làm sửa đổi, trong đó lần đầu đề xuất học sinh, sinh viên từ 15 tuổi trở lên được làm việc bán thời gian nhưng không quá 20 giờ mỗi tuần trong kỳ học, không quá 48 giờ một tuần trong kỳ nghỉ. Bên cạnh đó, Bộ yêu cầu các nhà trường có trách nhiệm quản lý việc này.

giờ làm thêm của sinh viên

○ Công việc làm thêm chủ yếu dành cho sinh viên thường tập trung ở lĩnh vực dịch vụ, bao gồm phục vụ tại các quán ăn hay bán hàng. Với mức lương phổ biến từ 2.500.000-3.000.000 đồng/tháng, những công việc này thường yêu cầu sinh viên làm ca từ 4-5 tiếng một ngày, trung bình từ 28-35 tiếng một tuần. Bên cạnh đó, những sinh viên tìm việc trong nhóm ngành giáo dục, kinh doanh, công nghệ, marketing... có thể nhận được thu nhập cao hơn, ở mức từ 100.000-200.000 đồng/giờ, trung bình giờ làm thêm cũng trên 25 tiếng một tuần.

Nhận định về vấn đề trên, ông Bùi Tiến Dũng, chuyên viên cao cấp Vụ Giáo dục chính trị và Công tác học sinh, sinh viên, Bộ Giáo dục và Đào tạo, cho rằng đề xuất không khả thi. Theo ông Dũng, trên thực tế có một số nước đang quy định số giờ làm thêm của sinh viên, tuy nhiên chủ yếu áp dụng với đối tượng du học sinh bởi họ có thể quản lý được nhóm này. Còn tại Việt Nam, hiện chưa biết cơ sở khoa học, cách tính nào để đưa ra con số không làm thêm quá 20 tiếng mỗi tuần.

Từ năm 2022, khi xây dựng thông tư về công tác tư vấn nghề nghiệp, việc làm và hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp, Vụ Giáo dục chính trị và Công tác học sinh, sinh viên cũng nhận được đề xuất quản lý giờ làm thêm của sinh viên. Tuy nhiên, Vụ không đưa vào vì nhận định các cơ sở giáo dục chưa thể quản lý việc này.

Nhận thông tin về đề xuất trách nhiệm quản lý thời gian làm thêm của sinh viên, đại diện nhiều trường đại học đã lên tiếng cho rằng yêu cầu

này khó khả thi bởi không có hệ thống quản lý đồng bộ hay công cụ kiểm chứng.

Có thể thấy việc giới hạn giờ làm thêm của học sinh, sinh viên đang được tham chiếu dựa trên kinh nghiệm của nước ngoài. Trong khi đó, bối cảnh xã hội và mạng lưới an sinh ở Việt Nam chưa hoàn thiện, cơ chế cho sinh viên vay học tập nảy sinh nhiều hạn chế. Việc giới hạn giờ làm thêm, có thể khiến nhiều sinh viên không có ngân sách trang trải sinh hoạt, đầu tư phát triển bản thân, thậm chí không có khả năng để theo đuổi việc học. Mặt khác, cơ chế đào tạo liên tục trong năm của nhiều trường khiến những khái niệm như "kỳ học", "kỳ nghỉ" như trong dự thảo trở nên khó cắt nghĩa, xa lạ với sinh viên.

Cân đối giữa học và hành

Lý giải cho sự băn khoăn trước đề xuất giới hạn giờ làm việc của sinh viên, Minh Quân cho rằng việc làm thêm 20 giờ một tuần, nghĩa là khoảng 4

Học tập và tri thức vẫn là mục tiêu quan trọng nhất.

tiếng/ngày và 5 ngày/tuần sẽ khiến một bộ phận sinh viên không đủ trang trải chi phí với tình hình vật giá ở Thủ đô hiện tại. Hơn nữa, việc tìm kiếm công việc làm thêm đáp ứng thời lượng trên là khá khó, đặc biệt đối với lĩnh vực dịch vụ khi các cửa hàng, quán ăn luôn sáng đèn vào bất cứ ngày nào trong tuần.

Bản thân mỗi sinh viên phải tự cân đối sức khỏe cũng như thời gian cá nhân để đảm bảo việc học tập. Trong quá khứ, từng có giai đoạn Quân làm thêm đến 9 tiếng một

ngày, khiến sức khỏe tiêu hao và tinh thần kiệt quệ, cậu không thể theo kịp những bài giảng trên lớp. Sau đó, Quân buộc phải giảm giờ làm xuống 5 tiếng mỗi ngày.

Giờ đây, có ba năm kinh nghiệm vừa đi học, vừa làm thêm, Minh Quân đã xây dựng cho mình một thời gian biểu đảm bảo việc ăn ngủ và ôn bài mỗi ngày.

Đối với Trần Đức, những bàn luận xung quanh việc siết giờ làm thêm gợi cậu nhớ đến định kiến sinh viên làm thêm nhiều sẽ chảnh mắng việc học

tập, thậm chí nợ môn, bỏ học.

Từ kinh nghiệm cá nhân, Đức cho rằng suy nghĩ trên có thể đúng nhưng đôi khi khá phiến diện. Trong học kỳ vừa qua, vừa đáp ứng hoạt động học tập diễn ra sôi nổi trên lớp song song với việc làm thêm gần như kín tuần, Đức vẫn được xếp hạng xuất sắc, tận hưởng nhiều trải nghiệm thú vị trong năm đầu tiên của đời sinh viên. Theo Đức, việc có một mục tiêu cụ thể, để ra kế hoạch rõ ràng với thời gian biểu phù hợp sẽ giúp sinh viên đạt được sự cân bằng giữa "học và hành".

"Không chỉ em mà có lẽ rất nhiều bạn đều ý thức được dù có kiếm được nhiều tiền làm thêm đến mấy cũng là việc trước mắt. Học tập và bằng cấp luôn là mục tiêu quan trọng nhất, giúp sinh viên đi xa và thành công trong tương lai. Tuy nhiên cũng cần nhìn tới hoàn cảnh của những bạn mà nếu không có tiền lương để chi trả học phí hay sinh hoạt phí thì sẽ rất chật vật", Trần Đức nói. ●

Khi các lớp piano nhường chỗ cho nhạc cụ dân gian

◉ **BẮC HIỆP** (theo Sixth Tone)

Phím đàn piano từng là thú chơi trẻ Trung Quốc theo đuổi suốt nhiều thập niên, nay đã có sự chuyển dịch sang các nhạc cụ truyền thống như đàn tỳ bà, sáo tre...

Sự thoái trào

Đầu năm nay, Zhang Weiwei đã cho cô con gái 11 tuổi nghỉ học piano do học phí ngày càng đắt đỏ, trong khi cô bé cũng không còn hứng thú với bộ môn này.

Suốt 3 năm qua, cô bé lớp 5 này đã theo học các giáo viên từ Nhạc viện Trung ương ở Bắc Kinh và đạt được chứng chỉ thứ 5 trong 10 cấp độ trước khi bỏ học.

"Các bài học piano giống như một khoản đầu tư để nuôi dưỡng sở thích của con, nhưng chúng không có ứng dụng thực tế nào về mặt thành tích học tập và đòi hỏi con phải tốn rất nhiều công sức", bà mẹ 40 tuổi chia sẻ.

Một buổi học đàn kéo dài 45 phút của con gái Zhang có giá 500 nhân dân tệ (hơn 1,7 triệu đồng). Chưa kể tới tiền mua sách nhạc, tiền taxi đến lớp và các kỳ thi lấy chứng chỉ. Zhang cho biết cô đã chi 30.000 nhân dân tệ mỗi năm cho con học piano.

Dù vậy, Zhang nói rằng cô không hề hối tiếc về số tiền đã chi cho việc học đàn và coi đó là "một kỹ năng trong cuộc sống".

Từng trở thành trào lưu dành cho tầng lớp trung lưu ở các thành phố lớn tại Trung Quốc, những lớp học piano giờ đang lép vế trước xu hướng đổ xô đi học các nhạc cụ truyền thống như đàn tam thập lục, sáo tre và đàn tỳ bà.

Đầu năm nay, truyền thông Trung Quốc đưa tin ngành công nghiệp đàn

Một buổi biểu diễn piano tập thể ở Hàng Châu. Ảnh: VCG.

piano, từ nhà sản xuất, trường âm nhạc cho đến tuyển sinh, đã trải qua sự sụt giảm đáng kể về doanh thu và mức độ quan tâm.

Báo cáo cho biết những cây đàn piano từng được bán với giá 50.000 nhân dân tệ giờ đây có thể được mua với giá chỉ 5.000 nhân dân tệ. Nhiều giáo viên dạy piano mất đi thu nhập và đối diện với viễn cảnh thất nghiệp do công ty không đủ kinh phí hoạt động.

Vị thế của đàn piano trong cuộc sống hiện đại của người Trung Quốc đã nhanh chóng trở thành chủ đề nóng trên mạng xã hội.

"Bất chấp giá của một cây đàn piano, bạn sẽ không

đủ khả năng chi trả để học nếu mua một cây đàn", một cư dân mạng bình luận trên Weibo.

Một người dùng khác nói: "Sự suy thoái rõ ràng của ngành công nghiệp piano thực chất đang đưa mọi thứ trở về quỹ đạo ban đầu. Nó đánh dấu sự kết thúc của một kỷ nguyên kiếm lợi nhuận dễ dàng".

Đàn piano du nhập Trung Quốc vào đầu những năm 1600 khi nhà truyền giáo Dòng Tên Matteo Ricci tặng đàn clavichord cho hoàng đế. Sự quan tâm đến nhạc cụ này lan rộng ra ngoài triều đình trong nhiều thế kỷ tiếp theo.

Vào những năm 1870, Thượng Hải đã có một nhà

máy sản xuất đàn piano và đến đầu thế kỷ 20, việc chơi đàn piano được coi là một phần của nền giáo dục đích thực của xã hội thượng lưu.

Việc người Trung Quốc say mê đàn piano nhiều khả năng bắt nguồn từ năm 1992, khi nghệ sĩ piano người Pháp Richard Clayderman thực hiện một chuyến lưu diễn nổi tiếng ở Trung Quốc. Và vị thế của nghệ sĩ piano Trung Quốc Lang Lang trong những năm đầu thế kỷ 21 đã củng cố cho quan niệm rằng sở hữu đàn piano trong nhà là biểu tượng của giới thượng lưu.

Năm 2013, hoạt động sản xuất và bán đàn piano của Trung Quốc chiếm 80% thị trường toàn cầu. Hòn đảo nhỏ Cổ Lăng Tự ngoài khơi bờ biển Hạ Môn được mệnh danh là "đảo piano" vì nơi đây có số lượng người sở hữu đàn piano bình quân đầu người cao nhất cả nước.

Ở nhiều vùng khắp Trung Quốc, các trường học cũng nhanh chóng mở ra các khóa dạy piano nhằm kích thích nhu cầu của các phụ huynh. Tuy nhiên, trào lưu học piano tại Trung Quốc bắt đầu đi xuống vào năm 2018, khi các trường học phải đóng cửa các lớp dạy đàn.

Tại Thượng Hải, một giáo viên piano họ Shen cho biết nhiều trung tâm dạy piano đang cung cấp các lớp học nhóm hoặc các chương trình cấp thấp, bỏ qua bản chất thực sự của việc học piano.

"Tôi coi tình hình hiện tại là một diễn biến tích cực. Đó là một cuộc thanh lọc ngành công nghiệp, đưa nền giáo dục piano quay trở lại cội nguồn của nó", vị giáo viên này bộc bạch.

Jin, người bắt đầu dạy piano ở Thượng Hải vào năm 2017, cho biết trong những năm gần đây, kinh tế đi xuống khiến ngày càng nhiều phụ

“

Trước đây, nhiều cha mẹ ép con tập piano khiến những người trẻ hình thành tâm lý chống đối. Giờ đây, các bậc cha mẹ trẻ không muốn tranh cãi với con về việc tập piano sau một ngày dài làm việc. Họ không nghĩ nó đáng giá.

Jin, giáo viên piano ở Thượng Hải

Nhiều trẻ nhỏ được phụ huynh đăng ký học các nhạc cụ truyền thống như đàn tỳ bà. Ảnh: VCG.

huynh chọn thuê đàn piano với giá khoảng 300 nhân dân tệ một tháng, thay vì mua nhạc cụ trị giá hàng chục nghìn nhân dân tệ.

“Các bậc cha mẹ từng nghĩ rằng nếu con họ không còn chơi piano nữa thì ít nhất nhạc cụ này cũng có thể được giữ lại như một nội thất trang trí nhà cửa, nhưng quan niệm này ngày càng ít dần”, Jin nói.

Ngoài ra, các phụ huynh Trung Quốc dường như cũng không còn khao khát thấy con mình ngồi mân mê các phím đàn như trước.

“Trước đây, nhiều cha mẹ ép con tập piano khiến những người trẻ hình thành tâm lý chống đối. Giờ đây, các bậc cha mẹ trẻ không muốn tranh cãi với con về việc tập piano

sau một ngày dài làm việc. Họ không nghĩ nó đáng giá”, Jin nói và cho biết khối lượng bài vở trên lớp khiến nhiều trẻ nhỏ không còn năng lượng để học thêm đàn.

Jin hiện dạy khoảng 30 lớp mỗi tuần, giảm so với 40 lớp vào năm 2019. Điều đó khiến thu nhập hàng tháng của cô giảm khoảng 4.000 nhân dân tệ.

Nhạc cụ truyền thống “lên ngôi”

Tại Quảng Châu, Wu Yifan, người bắt đầu dạy piano từ năm 2016, cho biết: “Việc học sinh đến và đi là chuyện bình thường, nhưng gần đây, trung tâm không cung cấp cho tôi bất kỳ học sinh mới nào”.

Ngược lại, Wu nhận thấy số lượng học sinh quan tâm đến việc học nhạc cụ truyền thống ngày càng tăng.

Tại một cơ sở dạy nhạc cụ ở Thượng Hải, Fang Xueqin là giáo viên phụ trách các lớp dạy đàn tranh. Số lượng học viên đăng ký học đàn tranh tỷ lệ nghịch so với số người đăng ký piano.

“Nhiều bậc cha mẹ cảm thấy piano quá phổ biến và họ muốn con mình học những nhạc cụ phù hợp hơn”, Fang nói.

Sự thay đổi rõ rệt này được thể hiện qua số lượng người tham gia kỳ thi đàn tranh đã vượt qua số người tham gia kỳ thi piano, theo số liệu từ Hiệp hội Nhạc sĩ Thượng Hải vào năm 2023.

Một lớp học đàn tranh dành cho trẻ em Trung Quốc. Ảnh: VCG.

Theo Fang, mức độ quan tâm ngày càng tăng đối với âm nhạc truyền thống có thể là do sự trỗi dậy của văn hóa dân gian Trung Quốc, xu hướng được gọi là “guochao” (“quốc hiệu”), ám chỉ phong trào người Trung dùng hàng Trung.

Trên nền tảng chia sẻ video Bilibili, nhiều nhạc sĩ dân gian trẻ đã đăng tải những tác phẩm và góc nhìn độc đáo của họ về âm nhạc truyền thống, cho phép các giai điệu cổ điển có cơ hội tiếp cận được nhiều khán giả hơn. Những tài khoản này đã tích lũy được lượng lớn người theo dõi.

“Giới trẻ ngày nay nhìn chung tự tin hơn về bản sắc văn hóa của mình. Điều này đã khiến họ đón nhận âm nhạc dân gian thông qua nhiều kênh khác nhau và nó cũng khuyến khích tạo ra nhiều nội dung chất lượng cao hơn trong thể loại này”, giáo viên Fang cho biết.

Zhao Ranran, một nữ giáo viên có thâm niên dạy đàn tỳ bà trong hơn một thập kỷ, cho biết nhiều phụ huynh đăng ký cho con học âm nhạc dân gian do độ linh hoạt của nhạc cụ và chi phí bỏ ra thấp hơn nhiều so với piano.

Chính vai trò của các nghệ sĩ cũng góp phần không nhỏ cho sự nổi lên của trào lưu học âm nhạc dân gian. Nghệ sĩ đàn tỳ bà nổi tiếng Fang Jinlong bắt đầu

“
Điều lâu dài là những đứa trẻ thực sự yêu thích âm nhạc. Chỉ khi nghệ thuật quay trở lại bản chất của nó, chúng ta mới có thể thực sự đánh giá đúng giá trị của các nhạc cụ.

Zhao, giáo viên đàn tỳ bà

xuất hiện thường xuyên trên các chương trình tạp kỹ và trở thành một hiện tượng lớn trên mạng xã hội.

Ngoài ra, đã có sự thay đổi trong bối cảnh các cuộc thi âm nhạc. Trước đây, các cuộc thi âm nhạc phương Tây thống trị truyền hình Trung Quốc. Nhưng năm ngoái, một số cuộc thi âm nhạc dân gian chuyên nghiệp đã xuất hiện và tạo ra “khẩu vị” mới cho người xem.

Wang Shuyang, một phụ huynh 38 tuổi và là nghệ sĩ violin ở thành phố Tần Hoàng Đảo (tỉnh Hà Bắc), muốn con trai mình bắt đầu học chơi nhạc cụ khi còn học mẫu giáo.

Sau những nỗ lực cho con học piano và violin thất bại, sáo trúc lại là nhạc cụ khiến cậu bé thích thú nhất.

“Chúng tôi xem đó là một sở thích chứ không phải là một lựa chọn nghề nghiệp khả thi”, Wang giải thích. “Hiện tại, con tôi học rất xuất sắc và rất thích thổi sáo. Nó bỏ ra một giờ mỗi ngày để luyện tập”.

Đối với giáo viên đàn tỳ bà Zhao Ranran, đã suy thoái của ngành công nghiệp piano lại là điểm cộng cho nền âm nhạc.

“Điều lâu dài là những đứa trẻ thực sự yêu thích âm nhạc. Chỉ khi nghệ thuật quay trở lại bản chất của nó, chúng ta mới có thể thực sự đánh giá đúng giá trị của các nhạc cụ”, Zhao nói. ●

Ngày 6/4/2024, VinFast được Ban Tổ chức Triển lãm Ô tô Quốc tế Bangkok (BIMS 2024) vinh danh hai giải thưởng “Mẫu xe điện thương mại ý tưởng xuất sắc nhất” dành cho VF Wild và “Thiết kế gian hàng xuất sắc nhất”. Cú đúp giải thưởng tại triển lãm ô tô hàng đầu khu vực khẳng định uy tín và triển vọng phát triển mạnh mẽ của thương hiệu ô tô điện Việt Nam tại thị trường Đông Nam Á cũng như toàn cầu.

Ở hạng mục “Mẫu xe điện thương mại ý tưởng xuất sắc nhất”, VinFast VF Wild được vinh danh sau khi vượt qua hàng loạt sản phẩm của 49 thương hiệu lớn đến từ khắp nơi trên thế giới như Mỹ, Đức, Nhật Bản hay Trung Quốc. Hội đồng Chuyên môn BIMS đánh giá rất cao thiết kế phóng khoáng, mạnh mẽ, đầy sáng tạo và nội thất sang trọng, ấn tượng của VF Wild. Đây là lần đầu tiên VF Wild ra mắt tại Đông Nam Á và giải thưởng khẳng định năng lực sáng tạo của hãng xe Việt Nam, đồng thời cho thấy tiềm năng chinh phục thị trường xe bán tải

Gian trưng bày của VinFast tại BIMS 2024 luôn thu hút đông đảo khách tham quan trong những ngày sự kiện diễn ra.

VinFast giành cú đúp giải thưởng danh giá tại triển lãm ô tô quốc tế Bangkok 2024

TRUNG HOÀNG

số một Đông Nam Á của VF Wild. Trước đó, mẫu VF Wild cũng đã gây tiếng vang lớn trên thế giới khi ra mắt tại Triển lãm Điện tử Tiêu dùng (CES) 2024.

Ở hạng mục “Thiết kế gian hàng xuất sắc nhất”, VinFast nhận được đánh giá cao nhất của Hội đồng chuyên môn. Theo các chuyên gia, khu trưng bày của VinFast rất nổi bật và thu hút tại triển lãm với hệ sinh thái sản phẩm điện hóa đa dạng gồm xe máy điện, mini-eSUV VF 3, bán tải điện VF Wild và dải xe điện thuộc phân khúc từ A-SUV đến E-SUV, biểu đạt xuất sắc tầm nhìn về

tương lai di chuyển điện hóa.

Bà Vũ Đặng Yến Hằng, Tổng giám đốc VinFast Thái Lan chia sẻ: “Hai giải thưởng danh giá cho thấy VinFast không ngừng sáng tạo để đồng hành cùng người tiêu dùng trong hành trình điện hóa giao thông. Sự đón nhận đối với hệ sinh thái xe điện của VinFast sẽ tiếp thêm động lực cho nỗ lực mở rộng mạnh mẽ tại thị trường Thái Lan, phát triển mạng lưới đại lý và nhanh chóng đưa những giải pháp di chuyển bền vững, cá tính và thông minh của chúng tôi đến tay người tiêu dùng.”

Đây là lần thứ hai trong vòng hơn một tháng, VinFast giành cú đúp giải thưởng trong lần đầu tiên ra mắt thương hiệu tại một thị trường mới. Cuối tháng 2/2024, hãng xe điện Việt Nam đã đạt giải “Thương hiệu Đông Nam Á có màn ra mắt được yêu thích nhất” và “Gian trưng bày xe xuất sắc nhất” tại Triển lãm Ô tô Quốc tế Indonesia (IIMS) 2024.

Những giải thưởng danh giá tại BIMS và IIMS gia nhập bộ sưu tập giải thưởng mà VinFast đã gặt hái trong những năm qua, nổi bật là giải thưởng “Innovation

Award Honoree” dành cho VinFast MirrorSense, công nghệ chỉnh gương tự động bằng ứng dụng trí tuệ nhân tạo đầu tiên, tại CES 2024; giải thưởng “Ngôi sao đang lên - The Rising Star” trong khuôn khổ triển lãm Paris Motor Show 2022; giải thưởng “Doanh nghiệp Bền vững - Corporate Sustainability Champions” do Hội đồng giải thưởng ORIGIN Innovation Awards 2022 bình chọn. Tất cả cho thấy nỗ lực sáng tạo và cống hiến không ngừng của hãng xe điện Việt Nam với sứ mệnh tiên phong trong lĩnh vực giao thông xanh khu vực. ●

Chủ xe ấn tượng với quãng đường di chuyển của ô tô điện VinFast

Tầm vận hành từ hơn 300 km mỗi lần sạc, cùng hạ tầng trạm sạc rộng khắp, mang lại trải nghiệm yên tâm tuyệt đối cho chủ xe điện trong những chuyến đi dài.

Quãng đường di chuyển thực tế cao hơn công bố

Kể từ khi những chiếc VinFast VF e34 đầu tiên lăn bánh trên đường, thị trường ô tô Việt Nam đã ghi nhận sự thay đổi mạnh mẽ. Người tiêu dùng dần quen với hình ảnh ô tô điện và lựa chọn loại phương tiện này như một giải pháp giao thông hiện đại, hợp xu hướng. Đặc biệt, với quãng đường di chuyển mỗi lần sạc đầy lên tới hàng trăm kilomet, không ít chủ xe đã tự tin thực hiện những chuyến đi trên mọi miền Tổ quốc.

Từ những mẫu xe đầu tiên như VF e34, quãng đường di chuyển của mẫu xe này theo công bố đã lên tới 318,6 km mỗi lần sạc đầy. Với công nghệ phát

triển nhanh chóng, các sản phẩm ra đời sau của VinFast ngày càng có tầm vận hành xa hơn. Điển hình là VF 9 (pin CATL), với một lần sạc đầy, xe có thể đi được 626 km, tương đương khoảng cách từ Hà Nội đến Huế hoặc TP.HCM đến Quy Nhơn.

Theo phản hồi của nhiều chủ xe điện, quãng đường di chuyển trên thực tế của VinFast rất sát với những con số được công bố và hoàn toàn đáp ứng được nhu cầu đi lại, ngay cả trong những hành trình xa.

Với nhiều chủ xe điện lái xe nhiều kinh nghiệm cũng như chọn cung đường phù hợp, quãng đường di chuyển thực tế của xe điện VinFast có thể cao hơn cả công bố. Anh Chu Hữu Thọ, chủ xe VF 8 từng trải

Chủ xe điện VinFast phản hồi quãng đường di chuyển thực tế mỗi lần sạc đầy sát với công bố từ hãng.

những hành trình Hà Nội – Hà Giang đã tổng kết, với quãng đường 296km, pin trên xe chỉ tiêu hao 59%. Kết quả này đồng nghĩa, 1% pin có thể di chuyển khoảng 5km. Theo anh Thọ, với con số này, nếu sạc đầy pin chiếc VinFast VF 8 hoàn toàn có thể di chuyển được 500km, cao hơn nhiều so với con số mà nhà sản xuất công bố cho phiên bản pin này.

Yên tâm trên mọi hành trình dài

Theo giới chuyên gia, có nhiều yếu tố ảnh hưởng tới quãng đường di chuyển thực tế của xe điện so với con số kiểm định. Có thể kể tới các yếu tố như tốc độ lái xe, nhiệt độ, địa hình, thói quen sử dụng của người lái, chế độ lái được cài đặt, số lượng hành khách, các điều kiện giao thông khác nhau... Bởi thế, để

có được những hành trình tối ưu, anh Chu Hữu Thọ khuyến nghị chủ xe đi ở mức ga vừa đủ, lựa chọn chế độ lái phù hợp, ví dụ như chế độ di chuyển chậm khi nhả chân phanh, chế độ phanh tái sinh.

Ở góc độ khác, theo giới quan sát, người dùng xe điện hoàn toàn không cần lo lắng về quãng đường di chuyển bởi thực tế, rất hiếm tài xế chọn cách lái liên tục hàng trăm cây số không nghỉ ngơi. Trung bình, sau 150-200km, việc dừng xe vừa kết hợp sạc pin vừa nghỉ ngơi là cần thiết để người lái nạp năng lượng và giữ được tỉnh táo trong suốt hành trình dài.

Đặc biệt, với hệ thống trạm sạc rộng khắp hiện tại, chủ xe có thể tìm chỗ nghỉ ngơi sạc điện khá đơn giản. Chủ xe có thể tìm thấy trạm sạc ở toàn bộ 63 tỉnh thành phố, với quy hoạch đến 150.000 cổng sạc.

HOÀNG TRUNG

Việt Nam ghi nhận trường hợp đầu tiên mắc cúm A (H9)

○ PHƯƠNG ANH

Sáng 5/4, Bộ Y tế đã thông báo trường hợp mắc cúm A (H9) đầu tiên tại Việt Nam. Đó là bệnh nhân nam, 37 tuổi, cư trú tại xã Tân Lý Đông, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang.

Cục Y tế dự phòng (Bộ Y tế) cho biết ngày, 10/3 bệnh nhân xuất hiện triệu chứng sốt và tự mua thuốc điều trị nhưng không thường xuyên. Bệnh nhân đến khám và điều trị tại Bệnh viện bệnh nhiệt đới TPHCM ngày 16/3 được chẩn đoán viêm phổi nặng nghi do virus.

Kết quả xét nghiệm bước đầu tại Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới phát hiện dương tính cúm A và có các đoạn gen tương đồng virus cúm A phân type H9. Mẫu bệnh phẩm được gửi tới Viện Pasteur TP.HCM để xét nghiệm khẳng định. Ngày 1/4, Viện Pasteur TP.HCM phát hiện mẫu bệnh phẩm dương tính với cúm A phân type H9, hiện tại Viện đang tiếp tục thực hiện các xét nghiệm chuyên sâu để xác định phân nhóm. Bệnh nhân đang được điều trị tích cực tại Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới TP.HCM.

"Theo kết quả điều tra dịch tễ, nơi bệnh nhân sinh sống

thuộc khu chợ buôn bán gia cầm, đồng thời trước cửa nhà bệnh có buôn bán gia cầm; xung quanh khu vực gia đình bệnh nhân sinh sống chưa ghi nhận gia cầm ốm, chết. Các trường hợp tiếp xúc gần với bệnh nhân được lập danh sách và theo dõi sức khỏe; đến nay chưa phát hiện triệu chứng viêm đường hô hấp; chưa ghi nhận ổ dịch viêm đường hô hấp trong cộng đồng nơi bệnh nhân sinh sống", Bộ Y tế thông tin.

Đây là trường hợp mắc cúm A(H9) đầu tiên của Việt Nam từ trước đến nay. Bộ Y tế cho biết, hiện tại chưa có bằng chứng cho thấy cúm A(H9N2) lây từ người sang người.

Hiện tại đang là giai đoạn chuyển mùa, thời tiết thay đổi

“Chưa ghi nhận ổ dịch viêm đường hô hấp trong cộng đồng nơi bệnh nhân sinh sống.”

Bộ Y tế

Ảnh minh họa.

bất thường là điều kiện thuận lợi cho các loại mầm bệnh phát triển, gia tăng sự tương tác giữa các chủng virus cúm cùng với nguy cơ lây nhiễm sang các loài động vật có vú, Bộ Y tế nhận định, trong thời gian tới vẫn tiềm ẩn nguy cơ lây nhiễm các chủng virus cúm gia cầm sang người.

Bộ Y tế khuyến cáo, bệnh cúm gia cầm trên người hiện chưa có thuốc điều trị đặc hiệu cũng như chưa có vắc xin phòng

bệnh. Để chủ động phòng, chống bệnh cúm lây từ gia cầm sang người, người dân cần thực hiện tốt các biện pháp sau: Không ăn gia cầm, các sản phẩm gia cầm ốm, chết và không rõ nguồn gốc; đảm bảo ăn chín, uống sôi; rửa tay bằng xà phòng trước khi ăn; Không giết mổ, vận chuyển, mua bán gia cầm và sản phẩm gia cầm không rõ nguồn gốc; hạn chế tiếp xúc, giết mổ, ăn các loại động vật hoang dã, đặc biệt là chim; Khi phát hiện gia cầm ốm, chết tuyệt đối không được giết mổ và sử dụng mà phải thông báo ngay cho

chính quyền địa phương và đơn vị thú y trên địa bàn;

Người chăn nuôi, buôn bán, vận chuyển và giết mổ gia cầm tuyệt đối tuân thủ các biện pháp dự phòng dịch bệnh thường quy; Khuyến khích đeo khẩu trang khi đi vào chợ gia cầm sống hoặc khu vực buôn bán gia cầm sống; rửa tay bằng xà phòng sau khi tiếp xúc với gia cầm hoặc sau khi đi vào chợ; Khi có biểu hiện giống cúm như sốt, ho, đau ngực, khó thở phải đến ngay cơ sở y tế để được tư vấn, khám và điều trị kịp thời. ●

“Mùa” ngộ độc thực phẩm gõ cửa

Ngày 5/4, một học sinh trường Tiểu học Vĩnh Trường, phường Vĩnh Trường, thành phố Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa tử vong sau khi ăn sáng tại hàng rong xung quanh trường. Rất nhiều học sinh khác trên địa bàn cũng có triệu chứng nghi ngộ độc thực phẩm.

Trước đó, 28 học sinh trường Trung học cơ sở Tân Châu (xã Tân Châu, huyện Di Linh, Lâm Đồng) sau khi ăn kẹo không rõ nguồn gốc mua tại một cửa hàng tạp hóa gần trường đã xuất hiện triệu chứng đau bụng, đau đầu, hoa mắt, chóng mặt, buồn nôn... Tình trạng ngộ độc thực phẩm cũng diễn ra phổ biến tại nhiều tỉnh, thành trên cả nước khi mùa hè gõ cửa.

Thống kê của Bộ Y tế cho thấy, trong tháng 3/2024, cả nước xảy ra 6 vụ ngộ độc thực

phẩm làm 368 người bị ngộ độc. Tính chung quý I/2024, cả nước xảy ra 16 vụ ngộ độc thực phẩm. Tuy số vụ việc giảm 1 vụ nhưng số người bị ngộ độc lại tăng gần 3 lần so với cùng kỳ năm trước (559 người), trong đó có 3 người tử vong.

Đại diện Cục An toàn Thực phẩm (Bộ Y tế) cho hay, thời gian qua, liên tiếp xảy ra các vụ ngộ độc thực phẩm, trong đó có một số vụ ngộ độc thực phẩm lớn làm nhiều người mắc và phải nhập viện điều trị. Nguyên nhân chính là do điều kiện thời

Tình trạng ngộ độc thực phẩm diễn ra khó lường tại các trường học.

tiết thuận lợi cho sự phát triển của vi khuẩn gây bệnh, nhất là vi khuẩn gây bệnh đường ruột, động thực vật chứa độc tố tự nhiên; ô nhiễm môi trường và thiếu nước sạch để chế biến, vệ sinh dụng cụ. Bên cạnh đó, quy trình chế biến, bảo quản

nguyên liệu, thực phẩm chưa đúng cách. Các cơ sở chưa chấp hành nghiêm quy định đảm bảo an toàn thực phẩm. Điển hình như vụ ngộ độc xảy ra trong tháng 3/2024 tại quán cơm gà Trâm Anh (TP Nha Trang) khiến 369 người phải

thăm khám, điều trị tại các cơ sở y tế. Cơ quan chức năng đã phát hiện trong thực phẩm có hàng loạt vi khuẩn gây ngộ độc gồm salmonella spp, bacillus cereus, staphylococcus aureus.

Để bảo vệ sức khỏe người dân, Cục An toàn thực phẩm đề nghị các đơn vị chủ động triển khai các biện pháp đảm bảo an toàn thực phẩm, giám sát nguy cơ an toàn thực phẩm, phòng chống ngộ độc thực phẩm. Cục cũng đề nghị tăng cường kiểm tra, giám sát các cơ sở chế biến suất ăn sẵn, bếp ăn tập thể tại khu công nghiệp, trường học và cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống, thức ăn đường phố, cơ sở sản xuất kinh doanh nước uống đóng chai, đóng bình; kiên quyết xử lý nghiêm vi phạm.

THANH TRÀ

Sách giáo khoa và giá sách giáo khoa vẫn luôn là đề tài thu hút sự quan tâm lớn của dư luận xã hội bởi đây được coi là mặt hàng đặc thù, thiết yếu phục vụ công tác giáo dục, liên quan trực tiếp tới các gia đình có con em đang đi học.

Các bộ sách đồng loạt giảm giá

Ngày 5/4, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đã chính thức thông báo năm học 2024-2025 thực hiện điều chỉnh giảm giá bán sách giáo khoa theo chương trình giáo dục phổ thông mới. Theo đó, với sách giáo khoa tái bản (lớp 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11), Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đã rà soát các khoản mục chi phí liên quan, đặc biệt là chi phí tổ chức bản thảo, các chi phí khâu lưu thông để giảm giá sách giáo khoa.

Giá bìa mới của các cuốn sách giáo khoa tái bản áp dụng từ năm học 2024-2025 được điều chỉnh giảm so với các năm trước. Cụ thể giá bìa bộ sách giáo khoa Kết nối tri thức với cuộc sống giảm 9,6%, giá bìa bộ sách giáo khoa Chân trời sáng tạo giảm 11,2%.

Với sách giáo khoa các lớp 5, 9, 12 áp dụng mới từ năm học 2024-2025, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xây dựng giá theo cơ cấu giá đã giảm của sách giáo khoa tái bản. Bảng giá mới sách giáo khoa sẽ được niêm yết đầy đủ, công khai tại các điểm bán sách giáo khoa trên toàn quốc; trên trang thông tin điện tử tổng hợp của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam (tại địa chỉ www.nxbgd.vn) và trên các phương tiện thông tin đại chúng theo quy định; đảm bảo chính xác, rõ ràng, không gây nhầm lẫn, thuận tiện cho việc quan sát, nhận biết của khách hàng; bảo vệ quyền lợi cho học sinh và người dùng.

Đối với những bản sách giáo khoa đang lưu kho, đã in giá cũ khác với giá mới, Nhà xuất bản Giáo dục Việt

Ảnh minh họa.

Sách giáo khoa có thể giảm giá hơn không?

● MINH ANH

Nam sẽ thực hiện dán tem giá mới trên bìa 4 của sách để học sinh, giáo viên dễ dàng nhận biết, không bị nhầm lẫn.

Ngay sau khi thông tin này được đưa ra, sách giáo khoa “Cánh diều” của Công ty Cổ phần Đầu tư Xuất bản – Thiết bị Giáo dục Việt Nam cũng công bố kế hoạch giảm 20% giá bìa đối với các sở giáo dục và đào tạo khi mua sách để trang bị cho thư viện trường học. Đây là bộ sách đầu tiên được xuất bản theo chủ trương xã hội hóa, không sử dụng ngân sách nhà nước, được hơn 28 nghìn trường học trên cả nước dùng trong giảng dạy chương trình giáo dục trung học phổ thông 2018.

Mức giảm giá này là tín hiệu vui được nhiều phụ huynh và giáo viên đón nhận, khi mà số tiền mua sách mỗi dịp đầu năm là “bài toán” đầu đầu của không ít

gia đình, nhất là những gia đình có 2-3 con cùng cấp sách đến trường.

Đảm bảo an sinh xã hội

Quyết định giảm giá sách giáo khoa của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam được thực hiện theo chỉ đạo của Bộ GD&ĐT về việc kiểm soát chặt chẽ chi phí sản xuất, tiết giảm chi phí để giảm giá sách giáo khoa, hỗ trợ người tiêu dùng và đảm bảo an sinh xã hội. Đây cũng là chính sách theo nghị

quyết của Chính phủ và Ủy ban thường vụ Quốc hội.

Theo bà Nguyễn Thị Mai Hoa, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, việc Chính phủ đã ban hành Nghị quyết 32 ban hành kế hoạch thực hiện nghị quyết số 686/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội giám sát chuyên đề về việc thực hiện Nghị quyết số 88/2014/QH13 và Nghị

quyết số 51/2017/QH14 của Quốc hội về đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông là một trong những nhiệm vụ đã được nêu trong Nghị quyết 686/NQ-UBTVQH15.

“Về tiến độ, có thể việc ban hành Nghị quyết 32/NQ-CP có chậm một chút. Tuy nhiên, tôi hoàn toàn chia sẻ với Chính phủ, bởi để ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết 686/NQ-UBTVQH15 đòi hỏi phải đặt ra rất nhiều vấn đề”, bà Hoa khẳng định, đây là nỗ lực rất lớn của toàn hệ thống Nhà xuất bản để có giá sách giáo khoa ở mức thấp hơn, vì mục tiêu hỗ trợ học sinh và giáo viên, đảm bảo an sinh xã hội.

Tuy nhiên, việc giảm giá dao động 10% chưa thực sự trở thành cuộc “cách mạng” đối với nhiều gia đình vì tiền sách giáo khoa vẫn là gánh nặng lớn với cha mẹ học sinh. Chị Linh Nga, phường Thanh Xuân Trung, quận Thanh Xuân, Hà Nội cho biết: một bộ sách giáo khoa lớp 4, 8 và 11 mới theo chương trình giáo dục phổ thông 2018 có giá từ 250.000-

○ Theo Luật Giá 2023, kể từ ngày 1/7/2024, sách giáo khoa là một trong 42 loại hàng hóa do Nhà nước định giá quy định. Bộ GD&ĐT là cơ quan có thẩm quyền định giá tối đa đối với sách giáo khoa các cấp. Cá nhân, tổ chức không được định giá, mua, bán sách giáo khoa cao hơn mức giá do Bộ GD&ĐT quy định.

400.000 đồng, cao hơn 2-3 lần so với bộ SGK cũ. Chị Nga ví dụ, SGK lớp 4 cả bộ của NXB Giáo dục Việt Nam, giá dao động 250.000-280.000 đồng trong khi đó giá sách lớp 4 theo chương trình cũ chưa đến 90.000 đồng. Vì thế, chị hi vọng, thời gian tới, giá sách sẽ được giảm ở mức sâu hơn, để các gia đình khó khăn có thể yên tâm cho con em mình theo học.

Nói thêm về vấn đề này, chuyên gia kinh tế Đinh Trọng Thịnh cho biết, giá sách cao do tiền chiết khấu cao. “SGK phát hành ra đều có mức chiết khấu cao, có đầu sách lên tới 35%. Tôi cho rằng, nếu sách mang lên đầu kệ mới có các chi phí vận chuyển, phân phát về các nhà sách địa phương và đặt lên kệ, mất thêm chi phí cho nơi bán... thì chấp nhận. Còn với SGK, số sách lên kệ rất ít. Vậy, tại sao phải chiết khấu cho hệ thống phân phối, phát hành nhiều thế”, ông Thịnh bày tỏ quan điểm. Theo ông Thịnh, cần có nhiều giải pháp sát sườn hơn, quản lý giá, giảm mức chiết khấu phát hành để SGK có mức giá hợp lý hơn nữa. ●

Các chuyên gia nói gì về tượng Di Lặc lớn hàng đầu thế giới trên núi Bà Đen?

◉ TÙNG LÂM

Được tạo tác từ 6.688 viên đá sa thạch theo một cách thức gọi liên tưởng đến bí quyết người Ai Cập cổ tạo nên Kim Tự Tháp, tôn tượng Bồ Tát Di Lặc được giới chuyên gia đánh giá là một công trình tâm linh có ý nghĩa đặc biệt với ngọn núi thiêng Bà Đen.

“Thiên hoá” thêm ngọn núi thiêng

Núi Bà Đen được biết đến là một trong số ít các huyệt đạo thiêng nhất của nước Việt Nam, đặc biệt nơi đây gắn liền huyền tích về Linh Sơn Thánh Mẫu - một tượng đài trong đời sống tín ngưỡng của người dân Nam bộ.

Trong Gia Định thành thông chí - một sử liệu quan trọng về Nam bộ thời nhà Nguyễn của Trịnh Hoài Đức viết vào đầu thế kỷ XIX, núi Bà Đen được mô tả như sau: “Giữa đất đồng bằng nổi lên ngọn núi Bà Đỉnh (Bà Đen), ngày đẹp trời, từ Sài Gòn có thể thấy ngọn núi này mờ mờ hiện ra trong mây mù. Tương truyền đây là ngọn núi thiêng, có chuông vàng ẩn hiện trong hồ, đêm trăng, có thuyền rồng bơi lượn múa hát du dương...”. Theo đó, núi Bà Đen được coi là ngọn núi thiêng, ngọn núi chính trấn thành Gia Định (tức Sài Gòn), giống như núi Tân Viên ở Thăng Long hay núi Ngự Bình ở cố đô Huế.

Theo GS.TS Trần Lâm Biễn, vốn dĩ giữa cánh đồng mênh mông nổi lên ngọn núi đơn côi một mình, thì bao giờ núi ấy cũng thiêng. “Đây chính là ngọn núi hút sinh lực của trời cha xuống cho lòng đất để cho muôn loài sinh sôi. Đó cũng chính là một trục vũ trụ nổi trời với đất để thúc đẩy cho hạnh phúc được tràn đầy trong tất cả mọi nhà, mọi nơi”. Vậy, giữa ngọn núi thiêng

ngàn năm này, sự an vị của tôn tượng Bồ Tát Di Lặc lưng tựa vào núi, mặt hướng ra vùng đồng bằng trù phú cùng nụ cười hoan hỉ có ý nghĩa như thế nào?

Nhiều chuyên gia văn hoá tin rằng, tôn tượng Di Lặc Bồ Tát đã góp phần thêm “thiên hoá” thêm cho ngọn núi vốn linh thiêng, và nói lên ước vọng của con người hướng đến niềm vui và an lạc.

Theo GS.TS Trần Lâm Biễn, đá bao giờ cũng truyền tải sự linh thiêng, vì vậy sự tồn tại của tượng Bồ Tát Di Lặc bằng đá sa thạch đặc biệt phù hợp với vùng biên giới này, tự thân nó đã toát lên ý nghĩa thiêng liêng. “Tôn tượng chính là hiện thực hoá cho ước mơ về vùng đất yên hòa, bình an, và để lòng người hướng đến tâm trong sáng, đẹp đẽ”, GS.TS Trần Lâm Biễn nói.

An vị trên độ cao gần 1.000m so với mực nước biển, tôn tượng Bồ Tát Di Lặc được tạo tác ở tư thế ngồi tựa lưng vào núi, cổ đeo Phật châu, bàn tay thủ ấn, khuôn mặt hiền từ, nụ cười hoan hỉ và ánh mắt từ ái. GS.TS Trần Lâm Biễn cũng cho biết, tượng Di Lặc trên núi Bà Đen đã phục dựng được hình tượng Phật Di Lặc tại Chùa Quỳnh Lâm từ thời Lý Trần - một trong “An Nam tứ đại khí” đã bị thất truyền từ thời Minh (gồm Tháp Báo Thiên, chuông Quy Điền, vạc

Phổ Minh, và tượng Phật chùa Quỳnh Lâm).

“Rõ ràng tôn tạo tượng Di Lặc Bồ Tát là mong muốn giữ lại hồn cốt của tượng Di Lặc từ thời Lý Trần. Việc phục dựng này đã phản ánh tinh thần yêu nước của những người Việt”, ông Trần Lâm Biễn nhận xét.

GS.TS Trần Lâm Biễn cũng đặc biệt đề cao và ghi nhận ý nghĩa, giá trị của công trình này khi đặt trong quần thể văn hóa tâm linh Núi Bà Đen được đầu tư công phu, tinh tế, như tượng Phật Bà Tây Bồ Đà Sơn, triển lãm mô hình các ngôi chùa cổ Việt Nam...

Một công trình kỳ vĩ và khác biệt

Trên thế giới và ngay tại Việt Nam, hiện có khá nhiều công trình Phật giáo khổng lồ được làm bằng nhiều chất liệu khác nhau như bê tông, đá nguyên khối, thậm chí là vàng nguyên khối. Nhưng, tượng Di Lặc Bồ Tát trên núi Bà Đen là công trình Phật giáo hiếm hoi trên thế giới được tạo tác từ hàng ngàn viên đá sa thạch, được các chuyên gia đánh giá là một công trình kỳ vĩ và khác biệt.

Nhiều chuyên gia cho rằng, giá trị độc bản của tượng Di Lặc Bồ Tát nằm ở sự kỳ công lắp ghép 6.688 viên đá sa thạch có tổng trọng lượng nặng hơn 5.000 tấn. Mỗi viên

đá nặng từ 1,2 -1,5 tấn được điêu khắc với một kích thước riêng và được ghép lại với độ chính xác tính từng centimet. Có những viên đá ở vị trí khó như mũi, miệng, bàn tay tượng Di Lặc, đơn vị thi công có khi phải mất đến 3 -4 ngày chỉ để ghép một viên với biện pháp treo ngược đá chưa từng được ứng dụng tại Việt Nam.

Theo PGS.TS Phạm Trung Lương, nguyên Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Du lịch, đây là một công trình hết sức kỳ vĩ ở ngay góc độ vật lý chứ chưa nói đến góc độ tâm linh. “Đó là sự hấp dẫn từ sự khác biệt, sự kỳ vĩ. Không phải nơi đâu ở tại Việt Nam mà ngay cả trong khu vực cũng khó tìm được một công trình lớn như vậy”, ông Phạm Trung Lương nói.

Ngự tọa trên đỉnh núi Bà Đen cùng một quần thể các công trình tâm linh kỳ vĩ, tượng Di Lặc Bồ Tát còn mang đến nhiều trải nghiệm văn hoá tâm linh mới mẻ cho du khách khi đến với nóc nhà của Nam bộ. Dưới chân tượng Di Lặc là Cầu Ước, cây cầu hình vòng cung độc đáo để du khách chiêm bái vị Bồ Tát đại diện cho lòng Hy Xả, và ngắm nhìn toàn cảnh Hồ Dầu Tiếng mênh mông. Từ đây, du khách cũng có thể xem show nhạc nước với các hiệu ứng âm thanh ánh sáng đậm sắc màu thiên định bên tôn tượng.

Theo Nhà nghiên cứu Nguyễn Thị Thuý Hằng, Viện trưởng Viện Khoa học Văn hoá Tâm linh phi vật thể, với chiều cao 36m, đây là pho tượng hết sức đồ sộ, là niềm tự hào của người dân Tây Ninh và người dân Việt Nam nói chung. Tượng Di Lặc được đặt cùng rất nhiều trải nghiệm khám phá văn hoá Phật giáo mới mẻ trên đỉnh núi Bà Đen, bà Hằng tin rằng:

“Tây Ninh sẽ là nơi khởi nguồn đầu tiên tại Việt Nam đưa ra thế giới những hiểu biết và những điểm tham quan về du lịch tâm linh Việt Nam một cách bài bản, chuyên sâu và chuyên nghiệp”.

Được an vị trên đỉnh núi Bà Đen từ cuối năm 2023, tôn tượng Di Lặc Bồ Tát hút hàng triệu người dân và du khách đến chiêm bái. Theo thông tin từ KDL Sun World Ba Den Mountain, đã có gần 3 triệu lượt khách đi cáp treo lên núi Bà Đen trong quý I năm 2024, đưa Tây Ninh trở thành một trong những điểm đến hành hương hàng đầu tại Việt Nam. ●

“
Rõ ràng tôn tạo tượng Di Lặc Bồ Tát là mong muốn giữ lại hồn cốt của tượng Di Lặc từ thời Lý Trần. Việc phục dựng này đã phản ánh tinh thần yêu nước của những người Việt.”

GS.TS Trần Lâm Biễn

Ngày 26/3/2024, Liên hiệp các Hội UNESCO Việt Nam (VFUA) cùng Hiệp hội Tư vấn Giá trị Nhật Bản (SJVE) đã tổ chức thành công hội nghị quốc tế "UNESCO phi chính phủ và văn hóa doanh nghiệp thúc đẩy tương lai bền vững". Hội nghị tập trung vào việc thúc đẩy hợp tác giữa các tổ chức phi chính phủ và doanh nghiệp trong áp dụng kỹ thuật định giá trị (VE) để đạt được các mục tiêu phát triển bền vững.

Giáo sư Yuji Suzuki phát biểu tại Hội nghị quốc tế "UNESCO Phi Chính phủ và Văn hóa Doanh nghiệp thúc đẩy tương lai bền vững".

Kỹ thuật định giá trị (VE) là một phương pháp tiếp cận hệ thống tiên tiến, tập trung vào việc tối ưu hóa các chức năng mà khách hàng mong muốn và tối thiểu hóa chi phí vòng đời cần thiết để đạt được mục tiêu đó.

VE được giới thiệu lần đầu tiên tại Nhật Bản vào năm 1955. Nhận thấy tiềm năng to lớn, Hiệp hội Tư vấn Giá trị Nhật Bản được thành lập vào năm 1965 với mục tiêu thúc đẩy ứng dụng VE trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Trải qua quá trình phát triển, SJVE chính thức trở thành công ty đại chúng năm 1980. Đây là tổ chức nổi bật trong lĩnh vực nghiên cứu và vận dụng VE tại châu Á, đặc biệt là Nhật Bản. Giáo sư Yuji Suzuki là Chủ tịch đời thứ bảy của SJVE, hiện giữ chức Tổng Giám đốc Hiệp hội UNESCO Nhật Bản kiêm Tổng Thư ký Liên hiệp UNESCO Châu Á - Thái Bình Dương, ông cũng là nguyên Chủ tịch Liên hiệp các hội UNESCO Thế giới. Lĩnh vực nghiên cứu học thuật của ông bao gồm Chính trị Quốc tế châu Á - Thái Bình Dương (đặc biệt là ở Đông Nam Á), nghiên cứu hòa bình và gần đây là nghiên cứu về tính bền vững.

VFUA và SJVE hợp tác hướng đến mục tiêu chung

Mặc dù hoạt động trong những lĩnh vực khác nhau, VFUA và SJVE lại cùng chung mục tiêu hướng đến sự phát

Kiến tạo tương lai thông qua kỹ thuật định giá trị

◉ MINH NGỌC - THANH TRÀ

triển bền vững và nâng cao chất lượng cuộc sống. Hai tổ chức đã và đang hợp tác hiệu quả trong nhiều dự án, có thể kể đến sự kiện hỗ trợ phục hồi sau động đất ở Đông Nhật Bản. Hai bên cùng chung tay góp sức vào quá trình tái thiết sau thảm họa, phối hợp triển khai các dự án nhằm khôi phục lại di sản văn hóa và đời sống của người dân địa phương.

Ngoài ra, nhằm thúc đẩy ứng dụng VE trong các lĩnh vực khác nhau tại Việt Nam, VFUA và SJVE đã tổ chức các khóa đào tạo và hội thảo chuyên đề, giúp nâng cao kiến thức, kỹ năng cho các chuyên gia về phương pháp tiên tiến này.

Điểm chung nổi bật giữa VFUA và SJVE chính là những giá trị cốt lõi mà họ theo đuổi. Cả hai tổ chức đều khuyến khích sự đổi mới trong các lĩnh vực hoạt động, luôn tìm kiếm những giải pháp sáng tạo và hiệu quả để giải quyết các vấn đề chung. Hai bên cam kết thúc đẩy phát triển bền vững trong mọi hoạt động, hướng đến sự cân bằng giữa phát triển kinh tế, xã hội và bảo vệ môi trường. Hai tổ chức coi trọng hợp tác quốc tế, xem

SJVE tổ chức nhiều hội thảo, dự án tại Việt Nam.

đây là chìa khóa để giải quyết các thách thức chung của toàn cầu.

Chính những giá trị cốt lõi này đã tạo nên nền tảng vững chắc cho sự hợp tác hiệu quả giữa VFUA và SJVE. Hai tổ chức luôn nỗ lực phối hợp, chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm để cùng nhau hướng đến những mục tiêu chung, góp phần xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn cho thế hệ tương lai.

Ứng dụng VE trong các lĩnh vực VFUA quan tâm

Kỹ thuật định giá trị giúp tối ưu hóa chi phí bảo tồn di sản văn hóa và thiên nhiên, đảm bảo sử dụng nguồn lực hiệu quả và bền vững. VE có thể được áp dụng để đánh giá các phương án bảo tồn di tích lịch sử, lựa chọn vật liệu phù hợp và tối ưu hóa quy trình thi công.

Kỹ thuật này hỗ trợ phát triển các dự án bền vững về mặt kinh tế, xã hội và môi trường, có thể được sử dụng để đánh giá tác động môi trường, lựa chọn công nghệ phù hợp và tối ưu hóa việc sử dụng tài nguyên thiên nhiên.

VE giúp nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của di sản văn hóa và thiên nhiên, đồng thời thúc đẩy giáo dục STEM (Khoa học, Công nghệ, Kỹ thuật và Toán học).

Hợp tác giữa VFUA và SJVE mang lại nhiều lợi ích như nâng cao hiệu quả của các dự án chung, chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm, mở rộng mạng lưới hợp tác quốc tế.

Đóng góp cho xã hội và hoạt động tại Việt Nam

Hiệp hội Tư vấn Giá trị Nhật Bản luôn tích cực đóng

góp cho xã hội thông qua nhiều hoạt động thiết thực. Một ví dụ điển hình là dự án Sổ tay hỗ trợ VE cho kế hoạch tái thiết sau động đất Đông Nhật Bản, nhằm hỗ trợ công tác tái thiết sau thảm họa động đất năm 2011.

Bên cạnh đó, SJVE còn chú trọng mở rộng hoạt động sang các quốc gia khác, trong đó có Việt Nam. SJVE đã tổ chức thành công nhiều dự án tại Việt Nam. Dự án Phát triển Nguồn nhân lực Xuất khẩu Công nghệ Carbon thấp hỗ trợ Việt Nam nâng cao năng lực và trình độ chuyên môn trong lĩnh vực công nghệ carbon thấp, góp phần thúc đẩy phát triển bền vững. Khóa học cơ bản về VE tại Thành phố Hồ Chí Minh đã chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm về kỹ thuật định giá trị cho các chuyên gia và kỹ sư, giúp nâng cao hiệu quả hoạt động và phát triển năng lực cạnh tranh trong các lĩnh vực khác nhau.

Hoạt động của SJVE tại Việt Nam đã nhận được sự đánh giá cao từ các cơ quan ban ngành và cộng đồng chuyên gia. Những đóng góp của Hiệp hội góp phần thúc đẩy ứng dụng VE tại Việt Nam, nâng cao hiệu quả hoạt động và phát triển bền vững trong nhiều lĩnh vực. ●

Đầu năm 2024, ông Robert Parua, chuyên gia giáo dục của văn phòng UNESCO khu vực Đông Á đã có chuyến thăm chính thức tới Nhật Bản. Chuyến thăm nhằm tăng cường hợp tác giữa UNESCO và Nhật Bản trong đa lĩnh vực.

UNESCO và Nhật Bản thúc đẩy hợp tác đa lĩnh vực

○ MINH NGỌC (theo UNESCO)

Chuyến thăm được thực hiện theo lời mời từ Đại học Tohoku, thể hiện sự quan tâm đặc biệt của UNESCO và Nhật Bản trong lĩnh vực giáo dục.

Nằm tại thành phố Sendai, Đại học Tohoku là một trong những trường đại học lớn và uy tín nhất Nhật Bản với hơn 18.000 sinh viên. Với bề dày lịch sử 115 năm, trường sở hữu nhiều khoa đào tạo đa dạng: nghệ thuật, văn học, y học, giáo dục, kỹ thuật, luật pháp, kinh tế... Nhờ đội ngũ giảng viên giàu kinh nghiệm và chương trình đào tạo tiên tiến, Đại học Tohoku vinh dự được Bộ Giáo dục Nhật Bản công nhận là một trong những trường đại học nghiên cứu hàng đầu quốc gia.

Thúc đẩy giáo dục toàn cầu và hiểu biết giữa các nền văn hóa

Trong chuyến thăm này, ông Parua đã gặp giáo sư Hideki Kozima, phó Trưởng khoa Giáo dục sau đại học và giáo sư Liu Jing tại Đại học Tohoku. Ông Kozima hoan nghênh chuyến thăm của UNESCO và bày tỏ sự quan tâm của Đại học Tohoku trong việc tăng cường hợp tác với tổ chức. Hai bên đã cam kết hợp tác để nâng cao chất lượng giáo dục giảng viên; giảm thiểu rủi ro thiên tai và phát triển hệ thống cảnh báo sớm hiệu quả; thúc đẩy khoa học, công nghệ và đổi mới; bảo vệ đại dương và trang bị kiến thức về đại dương.

Do trường Tohoku tọa lạc tại Sendai, khu vực chịu ảnh hưởng nặng nề bởi thiên tai nên hai bên bày tỏ mối quan tâm đặc biệt tới vấn đề này. Hợp tác sẽ được thực hiện trong khuôn khổ giảm thiểu rủi ro thiên tai tại Sendai giai đoạn 2015-2030, là lộ trình toàn cầu nhằm giảm nguy cơ và nâng cao khả năng phục hồi. Văn phòng UNESCO tại Bắc Kinh (Trung Quốc) sẽ hợp tác với trường Tohoku, thực hiện các hoạt động như: nghiên cứu, phát triển các công cụ và phương pháp mới; nâng cao năng lực cho các nhà hoạch định chính sách và cộng đồng địa phương; chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm thông qua các hội thảo, hội nghị...

Ngoài ra, Đại học Tohoku mong muốn gia nhập mạng

lưới các trường học liên kết của UNESCO, thúc đẩy giáo dục toàn cầu và hiểu biết giữa các nền văn hóa. Hai bên cũng thúc đẩy các chương trình liên ngành, dự án nghiên cứu và các cuộc họp, hội thảo, hội nghị chung về giáo dục, văn hóa.

Hành trình ý nghĩa tại Sendai

Trong chuyến công tác tới Sendai, ông Parua đã thực hiện nhiều hoạt động ý nghĩa. Ông đã bắt đầu hành trình với chuyến thăm xã giao ông Shikoda, Giám đốc Giáo dục thành

Ông Robert Parua nhận lời mời của trường Đại học Tohoku.

Ông Parua tham dự các lớp học.

phố Higashimatsushima. Tiếp đó, ông đến thăm Bảo tàng Sóng thần và Trường tiểu học Yamoto Highshi, đồng thời tham gia cuộc họp với Tổ chức phi chính phủ Higashimatsushima vì Tiến bộ và Kinh tế, Giáo dục, Năng lượng.

Với sự phối hợp của Bộ phận Giáo dục và Khoa học tại văn phòng khu vực Đông Á của UNESCO, các hoạt động này có thể góp phần vào mục tiêu của Thập kỷ khoa học đại dương vì sự phát triển bền vững của Liên Hợp Quốc (2021-2030), được công bố vào năm 2017.

Thập kỷ Đại dương hướng đến thúc đẩy nghiên cứu khoa học đại dương nhằm cải thiện tình trạng hệ sinh thái biển và tạo ra cơ hội mới cho sự phát triển bền vững của môi trường biển. Tại Đại học Tohoku, ông Parua đã thu hút sự chú ý của đông đảo sinh viên và giảng viên khi trình bày về Báo cáo toàn cầu về giáo dục tương lai. Hội thảo thu hút 20 sinh viên và nhân viên tham dự trực tiếp, cùng 30 sinh viên theo dõi trực tuyến.

Tiếp nối bài thuyết trình, ông Parua đã có cuộc thảo luận chuyên sâu với phó Trưởng khoa và giảng viên của trường. Hai bên cùng nhau khám phá những tiềm năng hợp tác, chia sẻ những sáng kiến chiến lược quan trọng của UNESCO và thảo luận về các ưu tiên của tổ chức trong giai đoạn 2024-2025.

Tại Trường Trung học Miyagi, ông Parua hòa mình vào bầu không khí sôi nổi, đầy hứng khởi của học tập. Ông tích cực tương tác với giáo viên và học sinh, tham gia các dự án lớp học do học sinh trình bày. Ông lắng nghe từng bài thuyết trình, đặt câu hỏi và cùng học sinh, giáo viên thảo luận sôi nổi về những ý tưởng mới mẻ, sáng tạo.

Chuyến thăm Nhật Bản của Văn phòng UNESCO khu vực Đông Á đã đạt được những thành công to lớn, góp phần củng cố mối quan hệ và đặt nền móng cho những sáng kiến chung trong tương lai.

Với những thành công to lớn đã đạt được, chuyến thăm đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong mối quan hệ hợp tác giữa UNESCO và Nhật Bản. Chuyến thăm đặt nền móng cho những sáng kiến trong tương lai, hứa hẹn sẽ mở ra nhiều cơ hội mới, góp phần vào sự phát triển chung của hai bên. ●

Trên nền vải truyền thống, những hoa văn sắc sảo, thể hiện sự tinh tế, khéo léo của người phụ nữ Xạ Phang được lan tỏa, gửi gắm vào đôi giày. Đây là di sản đã và đang được người Xạ Phang giữ gìn, bảo lưu, trao truyền rất tốt góp phần giữ gìn, phát huy di sản văn hóa các dân tộc trong tỉnh Điện Biên.

Đôi giày, trong tiếng Xạ Phang còn được gọi là liễn hài, được những người phụ nữ Xạ Phang tự khâu và thêu cho các thành viên trong gia đình sử dụng. Khi còn thiếu niên, các bé gái người Xạ Phang được các bà, các mẹ hướng dẫn việc may vá, thêu thùa, làm các đồ dùng sinh hoạt và trang phục cá nhân.

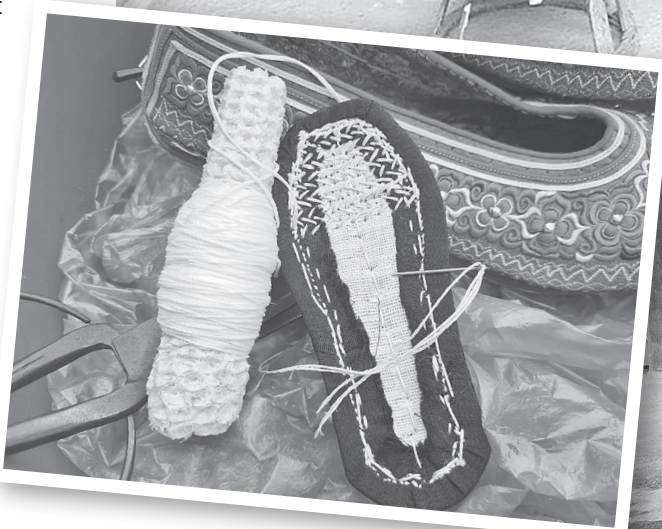
Để làm được một đôi giày thêu tốt, phải trải qua nhiều công đoạn, trong đó có chuẩn bị nguyên liệu, lựa chọn kiểu giày phù hợp với đối tượng sử dụng để cắt và khâu đế giày, tạo hình hoa văn và thêu hoa văn trên thân giày, khâu giáp thân giày, quai giày với đế để hoàn chỉnh giày.

Nguyên liệu chính để chế tác một đôi giày của người Xạ Phang gồm vải, mo tre, chỉ khâu, chỉ thêu, keo dán, giấy bản và kèm theo các dụng cụ như: kéo, dao nhỏ, kim khâu, kim thêu, cục sáp ong khô. Vải để khâu đế giày và thân giày phải là loại vải dày, dai, có độ bền (thường dùng vải dệt thủ công của người Thái).

Chỉ khâu được làm từ vỏ một loại cây rừng (cây mả), là loại sợi sần chắc, dẻo, dai, ít thấm nước. Từ thân cây mả được chặt về, người Xạ Phang tước bóc bỏ phần lõi, lấy phần vỏ ngoài, giã cho dập và mềm, sau đó cho vào nồi nước luộc rồi phơi khô. Các sợi mỏng được xé nhỏ, nối với nhau và bện lại thành sợi nhỏ

Nghệ thuật thêu tay độc đáo trên đôi giày Xạ Phang

◉ THANH HÀ

Ảnh minh họa.

quấn vào thoi sợi và có thể sử dụng khi cần thiết.

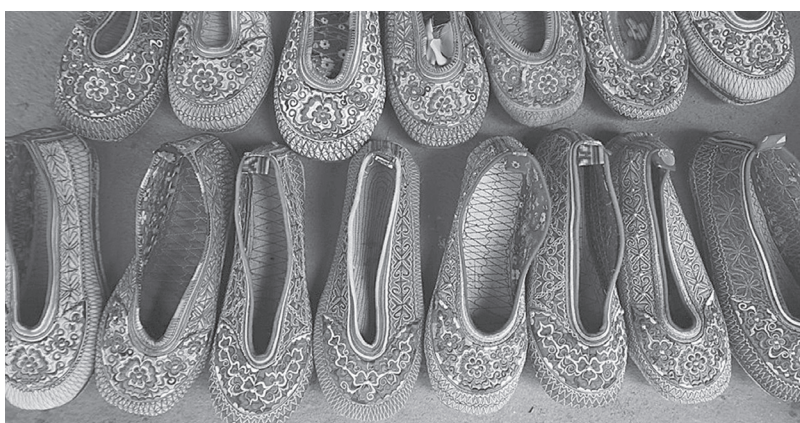
Để quá trình khâu giày sợi chỉ luôn trơn, bóng, không bị đứt và không thấm nước, người Xạ Phang thường trà sợi chỉ vào cục sáp ong khô trước khi thực

hiện việc khâu giày. Đối với loại keo dán đế giày được người Xạ Phang làm ra từ củ của một loại cây rừng (cây mùa rì). Củ của cây mùa rì được đào về, rửa sạch, gọt bỏ vỏ, lấy phần ruột, giã nhuyễn, hòa vào nước và

lọc hết bã thô, cho lên nồi nấu tạo thành hồ đặc như keo dán.

Giày của người Xạ Phang đều được thêu hoa văn. Cách thêu và hoa văn chính được thêu trên giày nam hay nữ đều như nhau, gồm các loại hoa lá cách điệu, thực vật thân leo, một số hoa văn hình học như ô trám lồng, zích zắc, sóng lượn, răng cưa...

Hoa văn chủ yếu gồm hoa 6 cánh và 4 cánh được thêu đan xen nhau, xung quanh là hình các loại lá cây được cách điệu, các cây thân leo. Hoa văn hình học được thêu trên thân giày chủ yếu trang trí ở phần viền xung quanh, tạo thành khung cho mảng hoa văn chính là hoa và lá.

◉ **Nghề làm giày thêu của người Xạ Phang được Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia theo Quyết định số 829/QĐ-BVHTTDL ngày 9/3/2021.**

Người thêu sử dụng các loại chỉ thêu có màu sắc đậm, tạo nên những mảng hoa văn trang trí nổi bật phần nào thể hiện cá tính mạnh mẽ và sự nồng nhiệt của người Xạ Phang. Đồng thời thể hiện sự tự tin, lạc quan, luôn hướng tới những niềm vui, những điều may mắn trong cuộc sống.

Khâu, ghép thân với đế giày là công đoạn cuối để hoàn thiện giày. Nghệ nhân dùng loại chỉ to, chắc, những đường khâu giấu ẩn rất khéo, không lộ và thô, đảm bảo thẩm mỹ, góp phần tạo nên sản phẩm hoàn hảo.

Chế tác và thêu các họa tiết hoa văn sắc sảo, độc đáo, thể hiện sự tinh tế, khéo léo và tư duy sáng tạo của người phụ nữ Xạ Phang. Mỗi đôi giày hoàn thiện trở thành một tác phẩm nghệ thuật, trong đó ẩn chứa tình cảm, tâm tư và những ước mơ, hy vọng của người tạo ra nó.

Nghề làm giày thêu của người Xạ Phang được Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia theo Quyết định số 829/QĐ-BVHTTDL ngày 9/3/2021. Hiện nay, di sản này vẫn đang được thực hành, trao truyền trong gia đình, cộng đồng, chứa đựng những thông điệp nhân văn sâu sắc của người Xạ Phang. Đây chính là yếu tố nội sinh để di sản văn được giữ gìn, bảo tồn rất tốt và có tác động tích cực đến việc giáo dục thế hệ trẻ, góp phần gắn kết cộng đồng, bảo tồn những tinh hoa văn hóa dân tộc. ●

NHỮNG NGÔI NHÀ SỤT XUỐNG LÒNG SÔNG

○ CHU HOÀI THƯƠNG

Ngày tôi bé, Thổ Hà quê tôi không có dây nhà quay lưng ra sông. Đứng góc nào cũng nhìn thấy sông, không như giờ chỉ còn vài cái bến nhỏ là nơi kết nối sông với làng.

Thuở nhỏ, tôi sợ ca-nô, tôi sợ nước nên dòng sông không là nơi để tôi yêu. Nói là quê nhưng từ thời ông bà nội tôi đã xuống thành phố Bắc Ninh ở, nên tôi cũng chẳng gắn bó nhiều với quê. Thi thoảng về chơi hội. Thi thoảng theo mẹ lên thăm gia đình bác thông gia. Mẹ tôi bảo gả chị về quê để giữ quê.

Những lần hiếm hoi về quê theo mẹ, tôi hay đứng trên bờ nhìn dòng sông, nhìn đám trẻ quê bì bõm tắm sông. Các cô gái làng Thổ Hà thuở ấy cũng tắm sông. Họ lội cả áo quần xuống tắm. Tắm xong, quần áo ướt sũng bám vào người. Những chiếc áo bà ba quần lụa đen dính vào cơ thể. Đẹp ngẩn ngơ.

Con gái Thổ Hà da trắng eo thon. Mẹ tôi bảo gái Thổ Hà thắt đáy lưng ong, vừa khéo chiều chồng vừa khéo nuôi con. Quả vậy. Tôi vẫn nhớ dáng của chị Tư và những cô con bà Oanh. Người nào

cũng đẹp. Dáng thanh mảnh, chiếc áo bà ba may khéo léo ôm sát người khoe cái eo con ong mê hoặc. Mẹ bảo vì họ tắm sông nên da trắng eo thon.

Làng Thổ Hà xưa nấu rượu và nuôi lợn. Rượu Thổ Hà cũng giống rượu làng Vân, được nấu, cất từ gạo nếp và men thuốc bắc tự làm nên luôn thơm phức.

Vừa sang sông đã thấy mùi chua chua của bã rượu và mùi nồng nồng phân lợn lẫn trong gió. Mọi người nuôi lợn mé sát sông. Nước rửa chuồng lợn thải trực tiếp xuống sông. Dòng sông ô nhiễm, ít thấy ai còn ra sông tắm. Nhà nhà khoan giếng lấy nước dùng. Dòng sông nghèo đi vì thiếu tiếng đùa nhau của bọn trẻ và tiếng cười ré lên của các thiếu nữ tắm sông.

Rồi băng đi một thời gian, tôi thấy mọc lên những ngôi nhà phía sát bờ sông. Cả Thổ Hà, cả Vân Hà, cả Vạn Phúc. Họ đóng cọc xuống sông để xây nhà. Tôi nhiều lần ái ngại nói với mẹ: Mẹ ơi, lở dòng chảy khiến sông sụt lún thì sập nhà làm sao? Mẹ im lặng.

Và câu hỏi ấy cứ ám ảnh tôi mỗi lần về quê.

Có tận mắt nhìn những ngôi nhà chênh vênh trên mép sông mới thấy sự chủ quan của người xây, sự dễ dãi của các cơ quan liên quan thật đáng lo ngại. Do những toan tính của con người, dòng sông đoạn quê tôi cứ mỗi ngày mỗi hẹp. Cũng chẳng biết bọn trẻ quê tôi còn biết bơi không nữa, vì dòng sông đã hết trong hết sạch lâu rồi.

Và giờ, những ngôi nhà ấy bắt đầu sập xuống. Hôm trước là một nhà. Đêm qua thêm mấy nhà. Xót xa. Tài sản cả đời tích góp xây cái nhà bỗng sụp xuống trong đêm.

Phàm cái gì xây dựng trên cái móng không vững cũng dễ sụp đổ. Cũng may, không thiệt hại về người.

Dù quê chỉ còn là một ý niệm trong tôi, thì sáng ra nghe tin những ngôi nhà sụt lún vẫn thấy day dứt thương. Thương những chủ nhà đã bị sập, và thương cả dòng sông. Dòng sông oằn mình chống đỡ sức tàn phá của con người. Và sức sông cũng kiệt.

Sông chắc cũng mệt mỏi. Sông buồn. ●

○ TÂM TÌNH FACEBOOK

Làm gì mùa hè?

○ VIỆT HOÀNG

Nhà người quen tôi có đứa cháu năm trước cho theo học khóa “ươm mầm” gì đó. Thằng bé khác hẳn, cũng chả biết là tốt hơn hay tiêu cực đi.

Nhưng tôi thấy kỳ cục trong cách bố mẹ cho con nghỉ ngơi mùa hè. Trẻ con phải được chơi được khám phá thế giới, được vận động được nghịch bần phá phách. Đang tuổi ăn tuổi chơi lại cho đi tu tâm dưỡng tính với rèn kỷ luật.

Chúng ta đã trưởng thành thích làm gì thì làm nhưng sao bắt trẻ tham gia các khóa học mà chúng không thấy thích thú trong những ngày nghỉ?

Mà hỏi thật nhé, bố mẹ đi làm cả 9 tháng, có được 1 hay 2 tháng được nghỉ ngơi, thì sẽ tiếp tục đi “rèn luyện”, “sửa mình”, hay thích đến vùng biển nào nức, sóng vỗ ò oạp, tối tối vui vẻ rồi sáng sáng đi bơi?

Hỏi cũng đã là trả lời. Mình không muốn, sao bắt con làm?

Thêm nữa, việc uốn nắn con là việc mất nhiều thời gian không thể chỉ trông chờ vào mấy khóa ngắn hạn mùa hè. Thường thì trong quá trình đó, chính bố mẹ phải sửa mình, từng ngày, từng giờ, từng phút.

Tận hưởng được mùa hè không sách vở, không bài tập về nhà, trẻ con không có nhiều đâu các anh chị ạ. Mỗi đời người chắc được hơn chục mùa hè phần khích là cùng. Xong rồi lên cấp 3 là bắt đầu lo xám mặt lại thi cử rồi ra trường đi làm. Ngoảnh đi ngoảnh lại nhanh lắm, cực kỳ nhanh.

Vì thế, nếu được, cố sắp xếp để tận hưởng mùa hè với con. Đến lúc chúng nó lớn, thì có muốn ở cùng cũng chả được. Lúc ý lại ngồi nghĩ, hồi xưa con cái mình chẳng có mùa hè. ●

Căng thẳng và mệt mỏi khiến nhiều bạn trẻ gặp khó khăn với các hoạt động trong cuộc sống, khó thư giãn và mất tập trung, nhất là khi đối mặt với mùa thi sắp đến.

Bổ sung những loại thực phẩm bổ dưỡng

Để giúp con tránh những cảm xúc xấu không mong muốn, cha mẹ nên nhớ rằng, chế độ ăn có ảnh hưởng rất đến tinh thần con trẻ. Nên bổ sung vào thực đơn cho con những loại thực phẩm bổ dưỡng, giàu vitamin:

Sô cô la đen: Thường thức một miếng sô cô la đen nhỏ sẽ mang lại hiệu kỳ diệu cho tâm trạng của bạn. Sô cô la đen chứa chất chống oxy hóa giúp giảm hormone căng thẳng trong cơ thể, mang lại cảm giác bình tĩnh và thư giãn. Ngoài ra, sô cô la còn kích thích sản xuất endorphin, chất hóa học tự nhiên mang lại cảm giác dễ chịu cho cơ thể, từ đó mang lại cảm giác hạnh phúc và khỏe mạnh.

Các loại quả mọng: Các loại quả mọng như cam, việt quất, dâu tây... rất giàu chất chống oxy hóa và vitamin C. Những chất này đã được chứng minh là làm giảm mức độ căng thẳng và cải thiện

Làm gì để giúp trẻ giảm căng thẳng trước mùa thi?

tâm trạng. Ngoài ra, những loại trái cây thơm ngon này cũng chứa chất xơ, giúp điều chỉnh lượng đường trong máu và ngăn ngừa tâm trạng thay đổi liên quan đến mức đường huyết dao động.

Quả bơ: Bơ là một loại trái cây giàu dinh dưỡng chứa nhiều chất béo tốt, chất xơ, vitamin và các khoáng chất. Chất béo bão hòa đơn trong quả bơ cũng giúp hạ huyết áp và giảm viêm, từ đó giúp giảm căng thẳng và lo âu. Vì vậy, thật tuyệt khi kết hợp bơ vào bữa ăn để ổn định tâm trạng và cải thiện sức khỏe tinh thần của bạn.

Cá béo: Các loại cá béo có nhiều axit béo omega 3, rất cần thiết cho sức khỏe và chức năng của não. Axit béo omega-3 có liên quan đến tác dụng giảm các triệu chứng lo âu và trầm cảm, đồng thời cải thiện chức năng nhận thức và ổn định tâm trạng.

Rau xanh: Các loại rau xanh, bao gồm cải cầu vồng và bông cải xanh, chứa nhiều chất dinh dưỡng chống căng thẳng. Những loại rau này chứa một chất dinh dưỡng thiết yếu gọi là folate. Chất này đóng vai trò thiết yếu trong việc sản xuất serotonin, một chất

dẫn truyền thần kinh giúp tăng cường tâm trạng và thúc đẩy cảm giác hạnh phúc.

Hoạt động thể chất phù hợp

Tập thể dục thường xuyên: Tập thể dục không chỉ mang lại lợi ích về sức khỏe thể chất mà còn là cách giảm stress hiệu quả. Vì vậy, hãy cùng con đặt mục tiêu tập thể dục 30 phút/ngày và thử sức một số loại hình thể thao như chạy bộ, thể dục nhịp điệu, bơi lội... Thể dục nhịp điệu sẽ giúp cơ thể giải phóng

endorphin, giúp con cảm thấy dễ chịu và tích cực hơn.

Kết nối với mọi người: Kết nối nhiều hơn với mọi người cũng là một cách giảm stress hiệu quả. Một số cách giúp con trẻ xây dựng mối quan hệ tốt là: Dành thời gian sinh hoạt và ăn tối cùng bố mẹ, sắp xếp một ngày đi chơi với bạn bè, về quê thăm ông bà... Tăng cường trò chuyện với mọi người xung quanh thay vì dùng điện thoại, tivi liên tục. Ngoài ra, cha mẹ có thể giúp con tham gia hoạt động tình nguyện...

Ngủ đủ giấc: Ngủ đủ giấc rất quan trọng với sức khỏe thể chất và tinh thần. Giấc ngủ giúp cơ thể phục hồi, thư giãn và đảo ngược các tác động tiêu cực do stress gây ra. Khi căng thẳng do học hành gây ra, con trẻ thường bị mất ngủ, lo lắng. Mất ngủ có thể gây ảnh hưởng đến tâm trạng, mức năng lượng, sự tập trung và hoạt động hàng ngày. Khi con mất ngủ, cha mẹ nên hỗ trợ con bằng cách: lên lịch ngủ (ngủ và dậy vào đúng một thời điểm mỗi ngày, kể cả cuối tuần), giữ nơi ngủ tối và yên tĩnh, cho con nghe nhạc thư giãn, hạn chế dùng các thiết bị điện tử như TV, máy tính và điện thoại trước khi ngủ...

PV

GIẢI Ô CHỮ

◉ LÊ VĂN

HÀNG NGANG:

- Cổ đạo diễn Hàn Quốc, được xem là một trong những đạo diễn phim người châu Á đương đại thành công nhất.
- Liên đoàn bóng đá Hoa Kỳ (vt).
- Người học rộng, hiểu biết sâu về một hoặc nhiều ngành khoa học nói chung.
- Hòn đảo lớn nhất Italia, được xem là quê hương của Mafia nước Ý.
- Triết gia Trung Quốc, là bậc khai tổ của Đạo giáo.
- Thành phố biển ở phía Tây Syria, là một nơi lánh nạn tạm thời lúc có chiến sự.
- Loại bánh mì hình nút vòng xoắn đặc biệt phổ biến ở miền nam nước Đức, được làm từ một dây bột nhồi xoắn lại với nhau.
- Ham thích thái quá, đến mức như không còn biết việc gì khác nữa.
- Động tuyệt đẹp trên núi Xuân Đài (Thanh Hóa), đã được xếp hạng di tích danh thắng cấp quốc gia từ 2009.
- Huyện thuộc tỉnh Bình Phước, nơi có vườn quốc gia Cát Tiên.
- Yếu tố ghép trước để cấu tạo tính từ, động từ có nghĩa 'ngược lại, ngược trở lại'.

23. Một trong những ngôi làng đẹp nhất ở Iran, nằm tách biệt bên trong thung lũng.

HÀNG DỌC:

- Hình ảnh con ma tinh nghịch trong một số truyện cổ tích nước Đức.
- Lò vi sóng - một trong những vật dụng phổ biến trong gian bếp hiện đại (tiếng Anh).
- Dời đến ở một miền hay một nước khác để sinh sống.
- Cây có hoa nhỏ và trắng như hạt gạo, có mùi thơm, thường dùng để ướp chè.
- Thiết bị bay có gắn camera và được điều khiển từ xa để chụp ảnh, quay video.

Ô CHỮ SỐ 372

1		2		3			4	5		6
						7				
8					9					
10				11				12		
13										14
15			16				17			
						18				
19	20					21				
22						23				

7. Ghi ra nội dung muốn nói bằng chữ.

12. Tên khác của Lăng Tự Đức, một di tích lịch sử trong quần thể cố đô Huế.

13. Hiện tượng khí quyển ở một vùng nào đó có áp suất không khí thấp hơn so với miền xung quanh.

14. Công thần khai quốc nhà Lê sơ, người huyện Thọ Xuân, Thanh Hóa.

16. Cổng thông tin điện tử quen thuộc, gồm nhiều tiện ích trên Internet, được quản lý & vận hành bởi VNG.

18. Giải thưởng toán học được nhà vua Naui trao tặng hàng năm.

20. Món ăn làm bằng thịt, cá hoặc tôm thái miếng, băm hoặc giã nhỏ, ướp gia vị, rồi rán hoặc nướng.

ĐÁP ÁN SỐ 371

M	A	N	H	A	T	T	A	N		W	F	P
			Ô			Ự		X				H
T	Â	Y	H	Ồ		K	I	Ệ	U	H	O	A
H			À			Ỗ		Â				N
E	M	P	O	L	I		P	U	N	J	A	B
I												Ộ
R	A	P								C	Ó	I
O												C
N	U	B	I	A	N		S	Ự	T	Í	C	H
L			R			O			E			Â
A	T	T	A	B	A	D		N	G	H	Ê	U
D			N			I		E				
Y	T	Ý				B	A	N	G	A	L	O
												R

Bạn đọc giải ô chữ và gửi về Tòa soạn Ngày Nay: P201 - 202, Nhà B5, Khu Ngoại giao Đoàn, 298 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội.

Ngoài phong bì ghi rõ: **THAM GIA GIẢI Ô CHỮ NGÀY NAY SỐ 372**
03 bạn đọc gửi sớm nhất nhận 01 thẻ cào điện thoại 100.000 đồng/người.

Thời gian gần đây, nhiều cửa hàng xổ số tại Trung Quốc đã “biến hình” từ những mặt tiền ẩm đạm thành quán cà phê, tụ điểm “hợp thời” hơn. Những tụ điểm này đang là chốn dừng chân hấp dẫn của những người trẻ mất phương hướng trong xã hội, chạy theo cám dỗ làm giàu nhanh chóng trong bối cảnh suy thoái kinh tế bao trùm.

“**H**ãy cứ tiếp tục mơ ước, biết đâu một ngày nào đó những giấc mơ sẽ thành hiện thực”, tấm biển quảng cáo in đậm bên ngoài một cửa hàng xổ số ở Trùng Khánh, Trung Quốc thu hút nhiều ánh nhìn của mọi người. Với không gian được thiết kế giống như một quán cà phê hiện đại, đẹp mắt, có chỗ ngồi rộng rãi, cơ sở này hoạt động với phương châm “không chỉ là một cửa hàng xổ số”.

Một cửa hàng khác ở Côn Minh cũng hoạt động theo mô hình “cà phê xổ số”, với khẩu hiệu “một tách cà phê may mắn” được in rất to ngay phía bên ngoài cửa tiệm này. Họ thậm chí đưa ra ưu đãi tặng vé số miễn phí khi mua nước uống nhằm thu hút thêm khách hàng. Một số cửa hàng xổ số thậm chí đã sử dụng sáng tạo các tiếng lóng theo ngôn ngữ của giới trẻ.

Ở Nghi Xương, tỉnh Hồ Bắc, một quán cà phê xổ số treo một tấm biển lớn trước lối vào với dòng chữ: “Những điều tốt đẹp sẽ trở thành hiện thực”. Nỗ lực thu hút lượng khách hàng trẻ tuổi đến với xổ số đã mang lại kết quả rõ rệt, doanh thu bán hàng của cửa hàng này ngay lập tức đã đạt mức cao nhất kể từ năm 2008 trong năm ngoái.

Dữ liệu từ Bộ Tài chính Trung Quốc cho thấy nguồn thu ngân sách từ các trò chơi

Ước mong đổi đời nhờ trò chơi may rủi

◉ MỘC CHI (theo Bloomberg)

“**T**hời buổi bây giờ kiếm tiền rất khó, bất kể bạn làm gì. Tôi thực sự tin rằng xổ số sẽ giúp thế hệ trẻ trở nên giàu có hơn là lao đầu vào công việc.”

Wu Zehao

xổ số được nhà nước phê duyệt đã tăng lên mức kỷ lục 580 tỷ nhân dân tệ (tương đương 80,6 tỷ USD) trong năm 2023. Tuy nhiên, theo số liệu từ công ty nghiên cứu thị trường Mob Data, hơn 4/5 lượng khách hàng này nằm trong độ tuổi từ 18-34, tăng đáng kể so với 1/2 được ghi nhận vào năm 2020.

Trước đại dịch, doanh thu hoạt động kinh doanh xổ số có xu hướng tăng nhanh khi

nền kinh tế hoạt động tốt. Khách hàng chủ yếu ở giai đoạn này là nhóm đối tượng có thu nhập thấp. Thế nhưng, giờ đây, những người mua xổ số đang có xu hướng trẻ hoá, đa phần là những thanh niên có học thức và sống ở các đô thị, thành phố lớn.

Dominic Chiu, chuyên gia phân tích cao cấp của Eurasia Group, cho rằng khi môi trường kinh tế và thị trường việc làm ngày càng căng

thẳng, mọi người có xu hướng tìm đến những trò chơi may rủi như xổ số để “tìm kiếm sự thành công với hy vọng được đổi vận”.

Hiện sinh viên Trung Quốc ra trường phải đối mặt với một thị trường tăng trưởng chậm, và cạnh tranh vô cùng khốc liệt để tìm kiếm việc làm. Tính riêng trong năm 2023, tỷ lệ thất nghiệp ở thanh niên của nước này cũng đã tăng vọt và đạt đỉnh vào hồi tháng 6

vừa qua. Trước tình hình trên, người trẻ Trung Quốc đã tham gia nhiều hơn vào các trò chơi may rủi nhằm giảm bớt nỗi lo về kinh tế trong ngắn hạn.

“Thời buổi bây giờ kiếm tiền rất khó, bất kể bạn làm gì. Tôi thực sự tin rằng xổ số sẽ giúp thế hệ trẻ trở nên giàu có hơn là lao đầu vào công việc”, Wu Zehao, 18 tuổi, sinh viên năm thứ nhất tại Đại học Truyền thông Trung Quốc ở Bắc Kinh chia sẻ. Wu cho biết thêm rằng kể từ khi trúng thưởng được 100 nhân dân tệ, thời gian gần đây, mỗi ngày anh đều chỉ ra 30 nhân dân tệ để mua xổ số.

Guo Tong, một phụ nữ trẻ làm công việc bán hàng trực tuyến ở Bắc Kinh, cho biết mỗi ngày cô đều chi 100 nhân dân tệ mua xổ số. “Đây là thứ tôi đủ khả năng chi trả vào thời điểm này, có lẽ đây cũng là cách duy nhất có thể giúp tôi trở nên giàu có ngay lập tức”, Guo nói. ●

TẠP CHÍ **NGÀY NAY**

Số 372

24 trang, khổ 26,5 x 34 cm - In tại Nhà in Tiến Bộ
GPXB: Số 335/GP-BTTTT cấp ngày 23/7/2015

Chủ tịch Hội đồng Biên tập: **Nguyễn Xuân Thắng**

Tổng Biên tập: **Trần Văn Mạnh**

Phó Tổng Biên tập: **Nguyễn Hùng Sơn,**

Phạm Hữu Quang, Lê Thị Lương

Thư ký tòa soạn: **Nguyễn Lệ Hằng**

Văn phòng Tổng Biên tập:

Tầng 1 nhà D3, khu 7,2 ha, Phố Vinh Phúc, Ba Đình, Hà Nội

Tòa soạn: P201-202-203, Nhà B5, Khu Ngoại giao Đoàn,

298 Kim Mã, Ba Đình, Hà Nội.

Tel: (84-4) 2248 7777 - 2249 7777 * Email: toasoan@ngaynay.vn

Hotline: **096.234.1234**

Văn phòng đại diện tại TP HCM:

Lầu 2-3, 58 Nguyễn Bình Khiêm, phường Đa Kao, Quận 1.

NGÀY NAY

Tạp chí DUY NHẤT đưa quảng cáo
tới tay khách hàng tiềm năng do bạn
chỉ định, với giá rẻ hơn cả phí click.

Liên hệ Quảng cáo:
096 234 1111

ĐIỂM PHÁT ÁN PHẨM MIỄN PHÍ Ở HÀ NỘI

- Book Coffee 12/75 Nguyễn Công Hoan • Cà phê 47 Văn Miếu, Hà Nội • Cửa hàng Vitamin Mỹ 65B Trần Hưng Đạo, Hà Nội • Bến xe Mỹ Đình • Bến xe Giáp Bát • Bến xe Nước ngầm • Bến xe Gia Lâm
- Bến xe Lương Yên • Bến trung chuyển xe buýt Long Biên • Ga Hà Nội • Bệnh viện Bạch Mai
- Bệnh viện Việt Đức • Bệnh viện K Hà Nội • Bệnh viện Nhi TƯ • Viện Lão Khoa TW, Số 1, Phương Mai, Đống Đa • Dãy phố Cà phê Triệu Việt Vương • Dãy phố cà phê Trần Huy Liệu • Dãy phố cà phê Bảo Khánh
- Dãy phố cà phê Hồ Đắc Di • Trường Đại học Bách khoa Hà Nội • Trường Đại học KHXN và Nhân Văn • Royal City • Times City • Vinhomes Nguyễn Chí Thanh • Vinhomes Bà Triệu
- Vinhomes Riverside • Bệnh viện Vinmec Times City • Phòng khám Vinmec Royal City.

